

GAZETA POLSKA

WARUNKI PRENUMERATY:
ROZDZIAŁ: w Brazylii 14\$000, do Argentyny 6 pezów, do Ameryki Północnej 1 do Europy 3 dolary.
Numer pojedynczy 400 rejsów.
WARUNKI OGŁOSZEŃ:
Drobnie ogłoszenia do 3 cm. wysokości (jeden łam) raz 3\$000, 2 razy 5\$000, 3 razy 7\$000, 6 razy 12\$000. Większe ogłoszenia po 600 rejsów (urzędowe 1\$000) za 1 cm. jednolam. W tekście 100 proc. drożej. Nocne ogł. 50 proc. zniżki Ogłosz. tylko za gotówkę.

ADRES dla LISTOW I PRZESYŁEK PIENIĘŻNYCH
[„Vale Postal” i „Carta e Valor”]
Gazeta Polska, Curitiba - Parana, Caixa Postal B
REDAKCJA i ADMINISTRACJA
miejsc. przy ulicy Conselheiro Laurindo No. 6.
[blisko Uniwersytetu Parańskiego]
Gazeta wychodzi raz na tydzień, zawsze w środę.
Wydawca: Franciszek Wochnik.
Redaktor: Ignacy Sklarski

N. 47

Kurytyba, Środa dnia 23 Listopada 1927

Rok XXXVI

ODCZYT Senatora Polskiego Eryka Kurnatowskiego

wygotowany w Związku Polskim w Kurytybie dnia 2 października 1927

(Ciąg dalszy.)

Większa część dorobku przedwojennego gospodarstwa polskiego uległa w czasie wojny światowej zniszczeniu. Olbrzymie przeszerzenie uprawnych pól polskich walczące ze sobą armie zaborcze strącały, lub zmieniały w okopy. Setki tysięcy budynków spalono, inwentarz zrabowano. Czego nie zrobiło zniszczenie wojenne, dołożył rabunek niemiecki. Droga inkwizycji, konfiskat i szyszan administracyjnych Niemcy zburiły niemal cały przemysł w byłym Królestwie Kongresowym.

Jak widzimy więc, z chwilą uzyskania niepodległości praca nad budową zrębu gospodarczego życia była niezwykle utrudniona. Obciążeni fatalną spuścizną zaborców, musieliśmy wszystko zaczynać od nowa.

Mimo jednak tych wszystkich ze wszech stron piętrzących się trudności, mimo ciągłych kryzysów i wstrząśnień, życie gospodarstwa polskiego posuwa się wciąż naprzód i dziś już poszczycić się może pięknymi rezultatami.

Tu wspomnieć muszę o rzeczy bardzo bolesnej. O lokatach naszych pieniędzy w kraju. Pieniądze te straciły wartość, a pożyczki państwowe są mało wartościowe. Mogę Was jednak zapewnić, że Rząd Polski o Was nie zapomina i Waszej krzywdy nie chce. Wysłała już ustawa o przeliczeniu pożyczek i pewny jestem, że doczekacie się zwrotu własności z procentami. Pożyczki spadły nie tylko w Polsce, była to choroba ogólnoeuropejska. My staramy się krzywdy wynagrodzić, a naprzykład Niemcy w ogóle nie myślą za swe pożyczki płacić.

W rolnictwie zniszczenie wojenne było największe. Ale mimo spustoszeń i braku środków w kredytowych, rolnicy nasi potrafili — już w ciągu kilku lat dojść do pięknych rezultatów.

A teraz kilka słów o reformie rolnej:

Zwolennicy krajowej reformy rolnej swoje stanowisko zupełnie zmienili: pierwotne hasła stworzenia samodzielnego gospodarstwa dla całej ludności rolniczej w Polsce, okazały się niewykonalnymi z powodu niedostatecznej ilości ziemi i zagęszczenia zaludnienia wsi, zaludnienie jest tak wielkie, że praca na roli, nawet przy najintensywniejszym gospodarstwie nie może dać zarobków, a zatem i samodzielnego bytu całej ludności rolnej w Polsce. Reforma rolna dalej się przeprowadza, ale już pod innym hasłem — mianowicie sprawiedliwego podziału własności ziemskiej. Prowadzić jej pożytecznie nie można bez opróżnienia wsi. — Opróżnienie to można przeprowadzić albo przez przeniesienie nadmiaru ludności wiejskiej do miast i zatrudnienie w przemyśle, albo przez emigrację. Przemysł nie rozwija się jeszcze w Polsce dosyć szybko, aby ten cały nadmiar coroczny przyrostu pochłonąć — emigracja jest zatem jeszcze na szereg lat koniecznością. — Błędne jest twier-

dzenie, że rząd polski popiera emigrację, aby nie potrzebować przeprowadzać reformy rolnej, przeciwnie najgorliwie zwolennicy przeprowadzenia reformy rolnej najkategoryczniej nastają na konieczność emigracji, właśnie dlatego aby mógł racjonalnie reformę rolną przeprowadzić.

W dziedzinie przemysłu najbardziej miarodajnym probierzem rozwoju jest bezsprzecznie ilość pracujących robotników. Otóż stwierdzić należy, że w przeciągu 8 lat ilość robotników zatrudnionych w polskim przemyśle zwiększyła się prawie dwukrotnie.

Polska jest krajem bogatym w cały szereg surowców, które stanowią główną podstawę rozwoju produkcji krajowej.

Podobnie jak rolnictwo, także przemysł musiał w pierwszych latach powojennych pokonać mnóstwo trudności, związanych ze zniszczeniem kraju w czasie wojny. Dzięki energii i pracy jednak prawie wszystkie gałęzie przemysłu i górnictwa polskiego mogą poszczycić się w osmiioletnim bilansie pracy pokaznymi wynikami.

Naogół biorąc wszystkie gałęzie przemysłu, a więc węgiel, ruda żelazna, ropa, przemysł rolny, przemysł chemiczny, wykazują z mniejszymi, lub większymi odchyleniami stałą i wyraźną linię rozwojową.

Odbija się to przedewszystkiem na handlu zagranicznym Polski, który w niektórych okresach może się wykazać czynnym bilansem handlowym.

A teraz poświęćmy parę słów choćby skarbów Państwa Polskiego.

Wspomniałem już, że właśnie w tej dziedzinie zastaliśmy po odzyskaniu niepodległości najtrudniejszą sytuację. Wyraża się o niej jeden z profesorów w sposób następujący: „żaden z krajów Europy, ani ze zwycięskich — ani ze zwyciężonych wielkiej wojny co do swego okropnego położenia nie mógł być z Polską porównany”.

Wobec zniszczenia kraju Polska musiała przez pierwsze cztery lata przywozić olbrzymią ilość zboża z zagranicy. Wojna z bolszewikami, wyciągającymi ręce po ziemie polskie, jak zresztą i organizowanie państwa, wymagało wielkich sum, a kraj spustoszony i aparat państwowy jeszcze nie zorganizowany sum tych oczywiście dostarczyć nie mógł. Mimo polepszenia się stanu gospodarczego, stan finansów był coraz gorszy, bo upadająca waluta nie pozwalała na pobieranie podatków w pieniądzu o stałej wartości.

Eryk Kurnatowski

Dr. Palumbo

w portach Narodowego Departamentu Zdrowia w Rio de Janeiro
KLINIKA MEDYCZNA
Wyjeżdża na zwolnienie do chorych nie tylko w mieście ale na kolonje tak w dzień jak i w nocy. Posługuje się własnym autem, Konsultorium i Rezydent: ul. Voluntarios da Patria 96

ZYSKUJECIE NAM NOWYCH PRENUMERATORÓW!

Jak należy obchodzić dzień 11-go listopada.

Polska Agencja Telegraficzna donosi:

P. wiceprezes rady ministrów, prof. Kazimierz Bartel, rozstał do wszystkich ministerstw okólnik następującej treści:

„W dniu 11 listopada 1927 r. państwo polskie obchodzić będzie 9-tą rocznicę zrządzenia jarzma niewoli i odzyskania niepodległości. Doniosłość tego pamiętnego dnia winna znaleźć swój wyraz w uroczystych i podniosłych obchodach, na które złożą się: udekorowanie gmachów rządowych i możliwe prywatnych flagami o barwach narodowych, uroczyste nabożeństwa, obchody wojskowe, pogadanki i odczyty okolicznościowe. W uroczystościach i obchodach winni

wziąć udział w szerokiej mierze funkcjonariusze państwowi wszystkich działów i w tym celu porozumieć się wcześniej z przedstawicielami rządu, t. j. z wojewodami i starostami. Wobec powyższego uważam za wskazane zwolnić w tym dniu funkcjonariuszów państwowych i młodzież szkolną od normalnych obowiązków, pozostawiając dzień 11 listopada 1927 r. (piątek) wolnym od pracy we wszystkich władzach i urzędach państwowych, oraz szkołach i upraszam p. ministra o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu ścisłego wykonania niniejszego zarządzenia we wszystkich podległych mu władzach i urzędach państwowych na całym obszarze Rzeczypospolitej.”

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba.

EGZAMIN W SZKOŁACH SIÓSTR RODZINY MARJI. W dniach od 11 do 16 b. m. odbył się doroczny egzamin w Szkołach Wnych Sióstr Rodziny Marji, istniejących przy ul. Aquidabam i Paula Gomez, na który przybyli: pan Konsul Zbigniew Miske, p. dyr. Jerzy Ostrowski, redaktorowie „Gazety Polskiej” i „Ludu” p. Ignacy Sklarski i ks. Stanisław Piasecki i liczni rodzacy, przeważnie rodzice dzieci uczęszczających do Szkół Wnych Sióstr. Egzamin ten był jedynym dowodem więcej rzetelnej, uczciwej, pożytecznej i skutecznej pracy tych cichych pracowników na polu oświatowo - narodowym. Zauważyliśmy z prawdziwym zadowoleniem, że dzieci na zadawane im pytania odpowiadały przytomnie, ze zrozumieniem przedmiotu i czystym polskim językiem, wykazując wielki postęp w nauce i pożytek z uczęszczania do tego przybytku oświaty. Szczególnie dało się to zauważyć w klasach, kierowanych przez przybyłe przed rokiem Wne Sistry Zakonne z Kraju.

Zauważyliśmy również nadzwyczaj sympatyczny stosunek nauczycielek do dzieci i dzieci do nauczycielek — z jednej strony macierzyńską troskliwość i powagę, z drugiej niewymuszone posłuszeństwo, serdeczna miłość i szczerze zaufanie, jakie tylko spotkać można między kochającymi się wzajemnie i szanującymi rodzinami.

Z okazji egzaminu urządziły Wne Sistry Rodziny Marji, jak zresztą każdego roku, wystawę robót ręcznych w zakresie haftu, malarstwa i tp., wykonanych przez uczennice Wnych Sióstr. Między wystawionymi pracami widzieliśmy pięknie i zreźnie wykonane hafty i z talentem malowane na papierze, jedwabiu i szkle krajobrazy, obrazy święte, portrety i wiele innych prac, które najdowodniej wykazują, jak pożytecznie i wielostronnie i z jakim poświęceniem i wytrwałością kształcą Wne Sistry Rodziny Marji dzieci, powierzone ich pieczy.

Nie więc dziwnego, że cieszą się ogólnym uznaniem tak ze strony rodzimych, jak i brazylijskich.

Szczęść Im Boże i nadal w tej wzniosłej pracy.

38 MA ROCZNICĘ OGŁOSZENIA REPUBLIKI BRAZYLJSKIEJ, obchodzono w Kurytybie, jak każdego roku, paradą wojskową, koncertami muzyk wojskowych, oficjalnym bale w „Club Curitibanos” i wygłoszeniem mów okolicznościowych. Miasto przybrane było flagami narodowymi i obokrajowymi.

ZWIĄZEK MAŁŻEŃSKI p. Mieczysława Gosławskiego, chirurga-dentysty, z panną Amalią Zazówną, córką śp. Ferdynanda Zaze i Antoniny i voto Zaze, 2 voto Sklarskiej, odbył się w sobotę dnia 19 listopada br. o godz. 8mej rano w polskim kościele parafjalnym św. Stanisława.

Ceremonii ślubnej dokonał Wielbny ksiądz proboszcz Stanisław Trzebiatowski. Świadcami byli p. p. Zdenko Crayer, Jan Rayner, Józef Sysak i redaktor „Gazety Polskiej” Ignacy Sklarski.

Młodej parze życzymy z całego serca szczęśliwego pożycia małżeńskiego i błogosławieństwa Bożego. Życzymy im także, aby zawsze pozostali dobrymi Polakami i wzorowymi obywatelami brazylijskimi.

EMIGRACJA POLSKA W BRAZYLJI. W najbliższych numerach „Gazety Polskiej” umieścimy pod powyższym tytułem niezwykle trafnie i rzeczowo ujęty przez Dra Władysława Rogowskiego opis o stosunkach polskiej emigracji w Brazylii.

PORWANIE SZESCDZIESIĘCOLETNIEGO STARCA PARALITYKA. W miejscowości Villa Izabel, położonej w pobliżu Portão mieszkał u swej córki i zięcia Antonia Mendesa, 60 letni starzec August Ajndt, przykuty do łoża boleści paraliżem.

Dn. 16 bm. popołudniu w nieobecności zięcia i córki, zjawił się tajemniczy automobil przed mieszkaniem Mendesów, z niego wysiadły dwa nieznane indywidua, które porwały niedołężnego starca, wsadziły do automobilu i uwiozły w nieznane miejsce, mimo rozpaczliwe protesty i prośby osmiolatniego wnuczka Arnda, którego dla

Prosimy

naszych szanownych agentów-przyjaciół i wogóle wszystkich czytelników

wykorzystać ostatnie tygodnie przed Nowym Rokiem do intensywnej agl-tacji za „Gazetą Polską” i

zjednać nam nowych prenumeratorów

Za podanie każdego nowego prenumeratora dajemy w nagrodzie jedną piękną książeczkę powieściową. A więc, kto nam poda kilku nowych prenumeratorów, może otrzymać kilka cennych i pożytecznych książeczek zupełnie darmo.

Nowym prenumeratorom wysyłamy gazetę do Nowego Roku bezpłatnie i dostarczamy No. 44 z dn. 2 listopada z numerem loteryjnym

pielegnowania starca pozostawili Mendesowie.

O tem niezwykłym wypadku wiadomiono policję Widocznie wchodził tu w grę zemsta, gdyż tajemnicze indywidua, oprócz starca sparaliżowanego, nie zabrali żadnego przedmiotu.

Parana

KOLEJ SÃO PAULO-KURYTYBA. Donoszą z Rio de Janeiro, że pan Prezydent Republiki sankcjonował dekret, upoważniający władze wykonawczą do udzielenia stanowia Parana pomocy pieniężnej do wysokości sumy 500 kontów do wykończenia robót, związanych z linią kolejową São Paulo-Kurytyba.

Sta Catharina

UWIEZIENIE DEFRAUDANTA. Z Florianopolis donoszą, że dnia 8 bm. został uwięziony w miejscowości Morro das Navalhas, położonej na drodze między Lages i Estreito, kasjer Delegacji Skarbowej (Delegacia fiscal), Cantalicio Roslindo, który oddał się w ręce policji bez najmniejszego oporu. Uwięziony został także jego towarzysz José Honorio. Obu uwięzionych osadzono na razie w więzieniu policyjnym w Florianopolis.

Wysokość zdefraudowanej sumy nie jest jeszcze dokładnie zbadaną. Nastąpi to dopiero po ukończeniu bilansu.

DAŁ SIĘ ZŁAPAĆ NA KAWAL. Do syryjczyka Salina Mansura, kupca bławatnego w Florianopolis przybyły dwa nieznane indywidua i zaproponowały mu kupno złota w sztabach. Aby mu okazać, że złoto jest prawdziwe, zeszkrobali w jego oczach z jednej sztaby trochę proszku złotego i postali go do jublera do sprawdzenia, czy sztaby te są rzeczywiście złote. Wobec takiego dowodu Mansur kupił te sztaby za 4 konta i 500 milreisów. Później jednak sprawdziwszy jeszcze raz kupione sztaby niby złota, niefortunny syryjczyk przekonał się, że są one z brązu i dał znać o tem policji, która obecnie poszukuje sprytnych oszustów.

PLAC DLA LĄDOWANIA SAMOLOTÓW. Inperintendent

miasta Itajahy, p. Marcos Konder w białym swego municypjum w pobliżu miasta Itajahy wielki obszar ziemi, aby na nim utworzyć plac dla lądowania aeroplanów.

Inicjatywa superintendenta Kondera spotkała się z gorącym poparciem wszystkich tych obywateli, którzy interesują się rozwojem lotnictwa krajowego.

BLUMENAU ZAGROŻONE WYLEWEM. Donoszą, z Florianópolis, że rzeka Itajahy wyszła dnia 10 bm. z swego koryta skutkiem ulężnych deszczów i zalala miasto Blumenau, wyrządzając w nim ogromne szkody materialne. Zalane zostało także miasto Lages

Sao Paulo

WYPADEK AUTOMOBILOWY. Podczas wycieczki automobilowej zorganizowanej przez prezydenta stanu pana Julia Prestesa w dniu 5 b. m., automobil, w którym jechał sekretarz komunikacji stanowej p. Oliveira Barros, wskutek zepsucia się kierownicy uderzył w pobliżu Sorocaby o brzeg drogi i przewrócił się. Towarzyszący sekretarzowi dziennikarz i adjutant, jakoteż szofer, wyszli cało z tego wypadku, sekretarz jednak przysięgnął automobil, skutkiem czego doznał bardzo silnych obrażeń ciała, tak, że musiano go specjalnym pociągami odwieźć do São Paulo. Stan zdrowia jego jest bardzo poważny.

TRAGEDJA MAŁŻEŃSKA. Z miasta S. Paulo donoszą, że w pewnym domu przy ul. Anhanguera w głębi korytarza spotkano dnia 11 bm. leżącą na łóżku skrwawioną i jęczącą kobietę, a w ogrodzie o kilka kroków od drzwi korytarza zwłoki mężczyzny z raną w uchu, z którego sączyła jeszcze krew.

Przeprowadzone przez policję śledztwo stwierdziło, że zabitym jest 63 letni murarz Paschoal Cerutti, a poranną kobietą, leżącą na łóżku, 53 letnia żona jego Jozefina i że Paschoal Cerutti z zazdrości chciał zabić swą żonę, i w tym celu dał do niej kilka strzałów, raniąc ją ciężko w głowę i szyję, a następnie morderczą broń skierował przeciw sobie i życie sobie odebrał.

Cer ttowie żyli ze sobą w przyrodnej zgodzie około 30 lat. Od 10 lat jednak, niewiadomo z jakich przyczyn, zaczął żonę swą podejrzewać, niesłusznie zresztą, o zdradę małżeńską, i od tego czasu nie zaznało małżeństwo spokoju. Paschoal zawsze się odgrażał, że musi żonę zabić, nikt jednak nie brał na serio jego pogroźek.

Ostatnimi czasy mieszkali Ceruttowie u swego syna żonatego, który wiedział dobrze o tych ciągłych sprzeczkach między rodzicami, ale nigdy nie przypuszczał, że może tak tragicznie się zakończyć.

Rio de Janeiro

WIELKI POŻAR. Donoszą z Rio de Janeiro, że dnia 7 bm. wybuchł wielki pożar w fabryce papierosów Vera Cruz, położonej na przedmieściu Villa Izabel w pobliżu Ogrodu Zoologicznego. Natychmiast przybyła straż ogniowa, nic na razie ratować nie mogła, gdyż okazał się brak wody i sikawki zmuszone były stać bezczynnie. Dopiero po upływie 40 minut nadpłynęła woda i rozpoczął się ratunek, jednak spóźniony, i straż ogniowa nie wiele już uratować mogła.

Straty wyrządzone pożarem tej fabryki obliczono na przeszło 3 miliony milreisów, których nie pokryją ubezpieczenia w kilku towarzystwach. — Z całej fabryki zdołano zaledwie uratować część, w której znajdowało się biuro fabryczne

TRAKTAT PRZYJAZNI BRAZYLJSKO-TURECKI. Komisja dyplomatyczna Izby Deputowanych podpisała dnia 16 bm. wniosek deputowanego Altina Arentes, po

lecający zatwierdzenie traktatu przyjazni, zawartego między Brazylią i Turcją dnia 8 września br.

W następstwie tego traktatu będą bezzwłocznie utworzone w Turcji brazylijskie przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsularne.

BRAZYLJSKA FABRYKA AZOTU.

Pod firmą „Sociedade Anonima Fabrica Brasileira de Azoto (SAFBA) organizuje się w Rio de Janeiro brazylijska fabryka azotu, w której udział mogą brać wszyscy obywatele. Według przesłanego nam zaproszenia, fabryka SAFBA ma być jednym z największych i najkorzystniejszych przedsiębiorstw w Brazylii i jego znaczenie zostało już uznane przez rząd federalny przez nadanie mu wyjątkowych uwzględnień.

SAFBA jest przedsiębiorstwem czysto narodowym, które swoimi wyrobami w krótkim czasie polepszy ekonomiczne położenie Brazylii i zrobi ją niezależną w swoich najważniejszych stosunkach z zagranicą.

Udział w organizacji tego przedsiębiorstwa Safba daje jeszcze nadzwyczajne korzyści także przez odstąpienie organizatorom akcji z agio 2 i pół proc. i także dlatego, że pierwsza Rada kontrolna utworzona będzie z pomiędzy nich.

Rio Grande do Sul

WYBORY NA PREZYDENTA I WICE-PREZYDENTA STANU. Dnia 25go b. m. odbędą się w Rio Grande do Sul wybory na prezydenta i wiceprezydenta Stanu na pięcioletnie następnę, t. j. od 25 stycznia r. 1928 do 25 stycznia r. 1933.

Prezydenci i wiceprezydenci Republiki i innych Stanów są obierani na lat cztery w Rio Grande na lat 5.

Partja republikańska, której naczelnikiem jest Borges de Medeiros, wystawia na prezydenta kandydata Getulia Vargas, obecnego ministra finansów Brazylii; na wiceprezydenta Jana Neves da Fontoura, który jest starostą (intendente) municypjum Cachoeira, oraz pośtem do sejmiku stanowego.

Obydwaj są riograndeńcykami, bardzo zasłużonymi swej rodzinnej ziemi i cieszącymi się wielkim zaufaniem obecnego prezydenta Borgesa de Medeiros.

Niepospolity talent obydwóch oraz nadzwyczajny takt polityczny, jaki wykazali zwłaszcza podczas ostatnich rewolucyjny tutaj ruchów, zjednał im prawdziwe uznanie nawet i ze strony opozycji, która też tem kandydatom okazuje jawną sympatję, pomimo że udziału w wyborach nie weźmie.

Z objęciem rządu przez nowego prezydenta, tenże będzie wysoką swą władzę sprawował w porozumieniu z p. Borgesem de Medeiros, który, pomimo że pozostawi urząd prezydenta, będzie jednak nadal naczelnikiem partji politycznej. — a i w sprawach administracyjnych rada jego będzie zawsze miała wielkie posłuchanie. Mitop.

W 50-letnią rocznicę

przybycia do Brazylii polskich kolonistów z Górnego Śląska obchodzila w ostatnią niedzielę kolonia Zacharyasz, położona w municypjum S. Jose dos Pinhaes, na której obowiązki duszpasterskie spełnia ks. Piotr Halama, pochodzący także z Górnego Śląska. Mało jest rodzin polskich na tej kolonii, bo zaledwie 50, a przecież zdolali wybudować sobie kościół matowy.

Na tę uroczystość przybyli liczni goście ze wszystkich kolonii sąsiednich, a nawet z Kurytyby. Pan konsul wystąpił swego reprezentanta w osobie p. sekretarza Szubera, który przybył razem z p. dyrektorem brazylijskiej Szkoły Normalnej M. Falarzem. Przybyli goście wysłuchali uroczystej mszy św. z kazaniem i Te Deum. Przy szarasku w pobliskim lesie przemawiali różni mówcy, między nimi także p. Tomasz Nogosek. Byli także obecni księża proboszczowie z Kurytyby i Maricy. Mieszkańcy pomiędzy Brazylijanami i Włochami jest to rzeczywiste pochwycenie i oznajmienie, iż taka mała garstka ludzi potrafi zachować swą na-

rodowość. O godz. 5-tej muzyka zagrala patriotyczny hymn „Jeszcze Polska nie zginęła“ i goście kurytybsey, żegnani serdecznie przez pocelwanych kolonistów, powrócili do Kurytyby. Korespondent.

NIE ZANIEDBĄJ

Pojawianie się wyrzutów skórnych wskazuje na nieczystą krew. By je usunąć, używajcie energiczny środek czyszczący krew „GALENOGAL“ Dr. Fryderyka W. Romano, który oczyszcza krew i organizm z zakażenia. 103 M.

TELEGRAMY z całego świata

POLSKA. Z Warszawy donoszą, że pełnomocny minister sowiecki przy rządzie polskim w Warszawie, Bogomolow, zaprosił do siebie przedstawicieli prasy polskiej i zagranicznej, aby za pośrednictwem prasy wejść w kontakt z opinią publiczną.

Przy tej sposobności Bogomolow przedstawił szczegółowo obecnę sytuację polityczną Rosji, zamiar rządu sowieckiego zacieśnienia stosunków z Polską i wyraził nadzieję zawarcia z nią w bardzo krótkim czasie traktatu wzajemnej gwarancji.

W polskich kołach handlowych i przemysłowych wywołuje zdziwienie uporny przebieg pertraktacji polsko-niemieckich celem zawarcia traktatu handlowego między oboma państwami.

Prasa gdańska przypisuje fakt ten wpływowi niemieckiego ministra zaopatrzenia i Związkiowi obszarników niemieckich, którzy używają wszelkich środków, aby utrzymać i rozszerzyć wojnę cłową.

Gdański dziennik „Dantziger Volkstimme“ jest zdania, że obecność elementów narodowych przy władzy drogo kosztuje naród niemiecki.

Stosownie do informacji urzędowych, w ostatnim czasie ogłoszonych, wyjechało z portu w Gdańsku w pierwszej połowie bieżącego roku 24.699 emigrantów do Ameryki Północnej i Południowej między nimi 20.185 polaków. Reszta była pochodzenia rosyjskiego litewskiego i rumuńskiego.

Ilość emigrantów polaków, największą dotychczas, należy przypisać odzyskaniu niepodległości Polski, od której daty Gdańsk stał się wielkim punktem handlowym i jednym z najważniejszych portów, koncentrujących emigrantów z państw Europy Centralnej i Wschodniej.

Według wiadomości nadesłanych z Litwy do Warszawy został na Litwie wykryty spisek, mający na celu usunięcie obecne o rządu litewskiego. W spisku tym wzięło udział dziesięć głów niejszych miast Litwy. Wykryto także składy broni na granicy litewskiej. Dokonano czterech uwzięć.

Z Warszawy donoszą pod datą 11 bm. że zostało oficjalnie oddane państwu polskiemu cenne muzeum, które dotychczas znajdowało się w Rapperswyli w Szwajcarii, i które przewieziono do Polski w pociągu złożonym z jednego wagonu osobowego i 18 wagonów ciężarowych. Muzeum to jest najcenniejszym zbiorem dokumentów historycznych i naukowych, zebranych w ciągu długiej niewoli polskiej pod zaborem państw ościennych. Skarb ten składa się z biblioteki posiadającej 92 tysiące tomów, z archiwum o 27 tysiącach rękopisów, kolekcji 22 tysięcy portretów i litografii, 3 tysiące dzieł sztuki, około 2 tysięcy przedmiotów starożytnych i 9 tysięcy orderów i medalionów. Muzeum to posiada także urnę z sercem wielkiego bohatera polskiego Tadeusza Kościuszki, która w ostatnich dniach została uroczystie złożona na zamku w Warszawie. Ta cenna relikwia znajdowała się w czasie transportu pod opieką i na dozorem dwóch polskich oficerów.

W pierwszorzędnich miastach polskich, a także w Lipsku (Saksonja) obchodzono w tych dniach uroczystości rocznicę śmierci księcia Józefa Poniatowskiego, bohatera polskiego, który walcząc o wolność dla Polski, zginął w roku 1818 w nurtach rzeki Elstery pod Lipskiem.

Konsul polski w Lipsku i stowarzyszenia polskie w Saksonji złożyli wieniec przed pomnikiem księcia Józefa.

Z Berlina donoszą, że pierwsze wyniki wyborów w Gdańsku wypadły pomyślnie dla socjalistów.

Donoszą także z Berlina, że dziennik „Voelksche Zeitung“ ogłosił w swoim wydaniu z 17 bm., że wkrótce przewiduje zakończenie wojny cłowej Niemiec z Polską.

Z Warszawy telegrafują, że przybył tam marszałek wojska francuskiego Franchette de Epernay celem doręczenia marszałkowi Piłsudskiemu francuskiego orderu wojakowego.

Z Warszawy donoszą, że prze-

Teatr Popularny im Juljusza Słowackiego

W KURYTYBIE

Pod dyrekcją T. Morozowicza urządza dnia 26 listopada (sobota) **Otwarcie letniego sezonu „Precz z męczyznami“** znakomita, arcywesola krotchwila w 3 aktach A. Engla i J. Horsta Nowe dekoracje! Początek przedstawienia bez względu na ilość publiczności punkt o godz. 8. Po przedstawieniu ostatni przed adwentem BAL! Zamawiać bilety i abonament można wcześniej w „Związku Polskim“ oraz u członków Komisji Teatralnej

!! SKRADZIONE !!

może każdy pomyśleć, gdy sprawdzi ceny naszych

KAPELUSZY

wszelkich gatunków i po cenie najniższej

Wybór olbrzymi

Zapamiętajcie dwa nasze adresy

„A SELECTA“

rua Marechal Floriano Peixoto N. 6 naprzeciw Banku Niemieckiego
CENTRALA: rua Commendador Araujo N. 22

bywający obecnie z wizytą w Polsce polacy amerykańscy złożyli drogą natchmiastowych składek sumę 4 tysięcy dolarów na dotkniętych powodzią mieszkańców Wschodniej Malopolski.

Marszałek Piłsudski wydał dn. 19 bm. wielki bankiet ku uczczeniu przebywającego obecnie w Warszawie marszałka Francji Franchette'a d'Epernay.

Z Katowic telegrafują, że pewien dziennik tamtejszy ogłosił wiadomość, jeszcze nie potwierdzoną, o wykryciu w Lwowie spisku na życie marszałka Piłsudskiego. Miano uwziąć w związku z tym spiskiem nikajego Borysława Eustachiewicza, przywódcę jednej z organizacji wojskowych i Hallera, (?) oskarżonych o nakłanianie kasjera banku, Preissa, aby strzelał do marszałka Piłsudskiego. — (Czyżby to była nowa intryga, mająca na celu pozbycie się niewygodnych osobistości, jak to się prawdopodobnie stało z generałem Zagórskim? P. R.)

Z Genewy telegrafują, że Niemcy wniosli do Ligi Narodów oskarżenie przeciw polakom na Górnym Śląsku o zmuszanie dzieci przed przyjęciem do szkoły do poddawania się egzaminowi, celem zbadania czy są pochodzenia polskiego czy niemieckiego.

Takie postępowanie władz polskich nie jest zgodne z dotyczącymi ustawami Ligi Narodów, które mogą być stosowane jedynie w roku bieżącym.

ROSIJA. Donoszą z Berlina, że agencja „Mirbach“ otrzymała telegram z Warszawy zawiadamiający, że policja sowiecka przesładuje Trockiego, którego miano już za zabitego. Na życzenie pisma „United Press“ ambasador sowiecki w Berlinie oświadczył, że wiadomość ta jest fantastyczna, jak wogóle wszystkie tego rodzaju.

Niektórzy politycy niemieccy przypuszczają, że Trocki i Zinowiew zostaną wywiezieni, każdy z osobna, do odległych miejscowości w Syberji Srodkowej.

Z Moskwy donoszą, że odebrał sobie życie znany dyplomata i członek Wschodniego Instytutu Naukowego, prof. Adolf Joffe.

Z Paryża telegrafują, że prasa francuska jest zdania, iż skutkiem wykluczenia Trockiego, Zinowiewa i 12-tu przyjaćli Lenina, z łona Partji Komunistycznej w Moskwie, ambasador sowiecki w Rzymie, Kamienew, amuszony będzie także opuścić swoje stanowisko.

NIEMCY. Z Berlina donoszą, że 80 tysięcy robotników metalurgicznych rozpoczęło strajk, do którego prawdopodobnie przyłączyli się także robotnicy odlewni berlińskich.

FRANCJA. Z Paryża telegrafują, że obywatel francuski George Latrelle, zwiędzając dzieła sztuki w Luwrze paryskim rozbił nagle bardzo cenne dzieło Ludwika Lenaine'a „Zebrańie rodzinne“, które istniało tam od 300-tu lat. Latrelle uwzięzony natchmiast nie chciał dać wyjaśnień co do swego warjackiego czynu.

Z Rabatu, w Maroku, donoszą, że wysłannicy Endoanda'a, przywódcy marokańskich powstańców, którzy porwali jako zakładników krewnego komisarza francuskiego, generała Steega, odrzucili warunki przedstawione im przez rząd francuski, celem wydania jeńców.

Prezes ministrów francuskich na interpelację jednego z senatorów w sprawie układu rozejmowego francusko-brazylijskiego oświadczył, że dn. 27 sierpnia 1926 podpisany został między Francją i Brazylią traktat rozejmowy, na mocy którego nieporozumienia w sprawie spłaty pożyczek

francuskich przedkładane będą rozstrzygnięcia Międzynarodowemu Trybunałowi w Hadze, dla tego rząd francuski przed ratyfikacją tego traktatu musi otrzymać wyrok Trybunału w Hadze w sprawie spłaty długu.

WYSTAWA OBRAZOW

w Kurytybie

Artysta-malarz Sterman Schlein, urządza od 21 listopada do 30 grudnia wystawę swych dzieł w „Thalia“ przy ul. 1° de Março na placu Tiradentes, Motywy do tych obrazów wzięte są z życia brazylijskiego w lasach i na kolonjach. Dni tego zainteresują te obrazy pewnie naszych rodaków. Na szczególną wagę zasługuje duży obraz „Hed Mate“. W całości wystawia artysta 16 obrazów, przeważnie dużego formatu. Zwiędzać wystawę można godzinach od 9 do 10 i od 3 do 7.

Do Sz. naszych pp. Agentów

O ile ktoś posiada za wiele „Kalendarzy Gazety Polskiej“, i w miastkach rozprzedać nie zdoła, niech je już teraz odeśle z powrotem ponieważ mam tu ich zapobieżenie. Możemy dostarczyć

KALENDARZE Z POLSKIM NA ROK 1928

Kalend. Słowa Bożego 2400
Maryański 2800
Wszczęświatowy 3800
Uniwersalny 7800

Prosimy o zamówienia

ZAMÓWIENIA NA KALENDARZE SCIENNE Z BLOCZKA NA ROK 1928

przyjmujemy tylko do 10 grudnia. Zamówień, które później otrzymamy wykonać nie będziemy mogli!

T-wo „Biblioteka Polska“

Tres Barras Est de S: Catharina. Poszukuje dobrego nauczyciela. Początkowa pensja miesięczna 200000 (dwieście milreisów) z mieszkanem, płatnem na 18 miesięcy, t. j. i za czas wakacji. Pretendenci powinni posiadać gotową znajomość języka polskiego, historii, geografii, rachunków i języka portugalskiego.

Zgłoszenia wraz z krótką biografią i odpisem świadectw i wyliczeniem specjalnych kwalifikacji — proszę nadsyłać pod adresem powyższym. Zarząd

Kupiectwu do wiadomości

J. DAMSKI E IRMAO oświadcza niniejszem, że zlikwidowawszy swoje interesy komisowe i przez tranzytowych przez tutejszy wydzierżawił swoje magazyny w panji „LLOYD PARANAENSE“ sząc swych klientów i przyjaźni aby dawali pierwszeństwo tej kompanji, gdyż znajduje się ona w możności przyjmowania transportów każdej chwili i natchmiastowo ich wysyłania.

Porfo Amazonas, 14 listopada 1926 Józef Damski

30 akrów ziemi

tylko 2 km. od Lapy, w tem do sadzenia, las i cerwa, 2 do stodoła, młyn wodny z fabryką wyrobu mandjoki, duży ogród i nica z powodu zmiany zamieszkał bardzo tanie do sprzedania z całym inwentarzem żywym i martwym. Cała posiadłość jest ogrodzona. Informacji u siela: Conrado Hartwig i właściciel Paweł Arendt, Lapa -

Smok zwycięzca.

napisał Ks. Infułat F. Szarbochowski.

Wszelch zwycięski, utoczony krwią zami swoich milionywch nie...

Któż ty jesteś, Smoku niszczyciela? — Jam Smok Wódka, Smok...

O, jam stary jak ten świat. Gdy Noe zasadził winnicę, przy...

Wino, podlewane krwią tych erech zwierząt, zachowało też...

— Jam potężny, bo gdy zechce uczyć że człek matki się...

Wielkość zbrodni na tym świecie, wszak to moje wierne dzieci. Czy nie wierzysz? A więc słuchaj!

Smoku, Smoku, Piekelniku, kto jest twoim pomocnikiem w tej diabelskiej twej robocie?

Smoku, Smoku, Piekelniku, kto jest twoim pomocnikiem w tej diabelskiej twej robocie?

Ten pięścią w stół wali, mało go nie rozłupi, — tamten ciągnie babę za chustkę, a śmieje się, jakby mu...

je się mniejsza, lecz wątroba zmuszona przez pijaka do częstego zatrzymywania w sobie trucizny...

Skoro wątroba nie zdołała zatrzymać mnie, Alkoholu, w sobie, przechodzę wtedy w kiszki...

Ja, Alkohol, nie przestaje na tem, lecz zwycięski, bez przeszkody idę już do mózgu...

Wielkość zbrodni na tym świecie, wszak to moje wierne dzieci. Czy nie wierzysz? A więc słuchaj!

Smoku, Smoku, Piekelniku, kto jest twoim pomocnikiem w tej diabelskiej twej robocie?

Smoku, Smoku, Piekelniku, kto jest twoim pomocnikiem w tej diabelskiej twej robocie?

Ten pięścią w stół wali, mało go nie rozłupi, — tamten ciągnie babę za chustkę, a śmieje się, jakby mu...

Ten pięścią w stół wali, mało go nie rozłupi, — tamten ciągnie babę za chustkę, a śmieje się, jakby mu...

Ten pięścią w stół wali, mało go nie rozłupi, — tamten ciągnie babę za chustkę, a śmieje się, jakby mu...

A wiesz ty człowieku, co ty pijesz? Pijesz zgubę własną.

Ale czy ty w to uwierzysz? Wolisz przecie wierzyć temu kusicielowi, co cię z domu do karczmy wola: „A chodź, a chodź! robota nie zając, nie ucieknie, w chacie smutno, baba terczy, dzieci wrzeszczą, a tam w karczmie kumoter pewnie już za stołem siedzą, a na drzwi popatrują”.

Idź! Idź! Idź! Ale nie wierzysz mnie, to uwierzysz życiu, otwórz oczy i popatrz w około siebie.

Czy to jeden przepił cały dobytek? Czy to jeden zeszedł na dziady? Czy to jeden z własnych synów na żydowskich parobków wykierował się?

A przez nic innego, tylko przez alkohol, ten co w winie, wódce, piwie, rumie, miodzie, wogóle we wszystkich trunkach upajających się znajduje i który rozwesela, grzeje i sił dodaje.

A dlaczego w kieliszku mieści się owo zapomnienie?

Dlatego, że alkohol to trucizna, która ma tę właściwość, że znieczula, czyli paralizuje niektóre, co delikatniejsze części mózgu, więc pijąc tracisz pamięć nawet i przytomność. A powiedz dlaczego pijany człowiek, usnąwszy na mrozie umiera?

Otóż widzisz, kiedy pijesz alkohol, którego w wódce znajduje się najwięcej, w winie mniej, a w piwie najmniej, serce pracuje prędzej i wysyła twą krew ku powierzchni ciała, skąd ciepło krwi uchodzi w powietrze, zaś ciało twoje stygnie. Dlatego pijak, którego ciepło wypędziło alkohol tuż pod skórą, zamarza na mrozie.

Teraz pomyśl, że gdy pijesz dla rozgrzewki alkohol, z twoim ciepłem dzieje się to samo. Krew wypędzona pod skórę rozgrzewa ją, a po chwili czyni jeszcze zimniejszą, jak była poprzednio. Zamiast więc ciepło zyskać, jeszcze je tracisz.

Najnieszczęśliwsze są dzieci zrodzone z rodziców nietrzeźwych.

Sklonne do wszystkich chorób, wpadają w suchoty, są tępe do nauki, albo od urodzenia pokraki i głupty. Ciężarem są rodzinie, albo i gminie, a pośmiwiskiem wszystkich, którzy nie wiedzą, że litować by się nad nimi należało, a karcic tych nierozumnych i słabych ojców, którzy po pijanemu dali niewinnemu, biednemu dziecku życie.

A ile ofiar pijactwa leży po szpitalach? Ile ich zamknięto w domach obłąkanych, ile w kryminalach?

Podpalacz, złodziej, zbójca, marnotrawnik, oni wszyscy tkwią w tym jednym małym kieliszku, w tym jednym łyku wysączonym przez ciebie i człowieku!!!

Chwytny się wciąż płotu Szedł kumoter pijany.

Krok chwiejny, oko mętne, usta pełne piany.

Szedł i balotał z trudem, Klął na się siaroczyście:

„Otoś się znova upił, Jak ta świnia istic!”

Tu, świnia, co się obok paprała w kałuży, Spójrz nań, jedno oko

Nieco drwiąco zmrzy rzecze: „Człeczce luby!

Niesłuszna przygana! Żadna świnia, tak jak ty, Nie była pijana!!!

PIERSI rozwinięte, wzmożone i upięknione Pastą Rosyjską De G. Klebala. Jedyny środek, który w przeciągu dwóch miesięcy zapewni rozwój i jedność piersi, bez szkody dla zdrowia.

Zobaczcie świadectwa i uznania, które się znajdują przy pudełku.

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych aptekach, drogeriach i perfumerjach w Brazylii.

Do wiadomości: Cena jednego pudełka 12\$000, pocztą — polecony 15\$000.

Zamówienia skierować należy do J. de Carvalho, głównego agenta w Rio de Janeiro — Caixa postal N. 1724

Kawa na ziemiach parańskich.

Biorąc pod uwagę tendencję kolonisty polskiego porzucenia systemów starych uprawy kukurydzy, fasoli, etc. na ziemiach południowej Parany, S. Catharyny, czy Rio Grandę, a natomiast oddaniu się plantacjom kawy, sądzę, że na czasie będzie niniejsza korespondencja, tycząca ziem położonych w północnej Paranie, w okolicach Cambara, gdzie niżej podpisany zamieszkuje.

Nim przejdę do właściwej treści chcę poruszyć kwestję już tylokrotnie opisywaną, a która jeszcze nie jest dostatecznie wyczerpana; mianowicie o kolonizacji na fazendach kawowych, specjalnie parańskich, dokładnie mi znanych. Kolonizacja ta, podobnie jak w stanie S. Paulo, opiera się na oddawaniu kolonistom pewnej ilości krzaków kawowych (trzy do dziesięciu tysięcy, zależnie od wielkości rodziny kolonisty) w akord, do ich oczyszczania, z roczną płacą 250\$000 do 350\$000 za każde 1000 krzaków. Cena ta jest zależną od wieku kawy, im młodsza tem płaca niższa, ze względu na to, że im jest młodsza tem więcej ziemi, przestrzemi między krzakami kawy, można zużyć na sadzenie kukurydzy, fasoli, bawełny, etc., wogóle produktów, które niepodzielnie pozostają własnością kolonisty. To też, biorąc kawę młodą, w wieku do lat czterech, pomimo niższej płacy, lepiej się opłaca niż stara, gdyż na młodej dużo można wyprodukować, podczas kiedy nastarej kawie bardzo mało, lub nawet, tam gdzie krzaki stykają się koronami, nic już sadzić nie można. A właśnie, cały zysk, większy lub mniejszy, zależnie od rynków cen danego produktu, polega na zbiorach, gdyż to co dostaje kolonista za czyszczenie w akordzie, jest tak mało, że ledwie na przeżycie wystarczy. Bywają wypadki, że kolonista, przy dobrych zbiorach i dobrej cenie, dorabia się, jak n. p. w roku 1923 czy 1924, ci którzy

wtedy sadzili bawełnę, sprzedając ją za bardzo wysoką cenę, sownie zarobili. — Także nie rzadko się zdarza, by kolonista, przy pomocy swoich zarobków na fazendzie dorobił się tyle, że się uniezależnił, kupując sobie kawał ziemi, sam stając się plantatorem kawy. Dotyczy to naturalnie ludzi dzielnych, przedsiębiorczych, a nie, jak n. p. Słowaków czy Rosjan, świeżo tu przybyłych, którzy przez brak myśli, inicjatywy, do niczego nie dojdą, pozostając wiecznie parobkiem, tym samym jakim był u siebie w kraju.

Teraz pospieszam dać garść informacji tym Rodakom, którzy chcieli by się oddać plantacji kawy, kupując sami obszar, na jaki kogo stać. — Otóż ziemię tutejszą, według zdania doświadczonych plantatorów kawy, przewyższając gatunkiem znacznie ziemię w stanie S. Paulo, gdzie 100 krzaków kawy, przy bardzo dobrych warunkach, wyda rocznie 60 do 100 arów kawy, podczas kiedy tu kawa dorosła, t. j. sześćdziesięcioletnia, 1000 krzaków wyda 150 do 250 arów. — To jest bodaj najważniejszym czynnikiem tak szybkiego tutaj rozwoju plantacji kawy, co za tem idzie, coraz dalszym wbijaniem się człowieka w puszcze, zamieniając jej przestrzenie na pola kawowe; coraz to wyższą ceną ziemi, raptownym rozwojem miast świeżo założonych, budową nowych kolei żelaznych i dróg automobilowych. — Gatunek ziemi tutejszej jest, też według opinii znawców, najlepszy, tak zwana „terra rocha apurada”. Pomimo tego, że gatunek ziemi jest jednakowy, jednak nie wszędzie kawa się udaje, a to dlatego, że w niektórych miejscach pada w zimie mróz, który jest bardzo szkodliwy, a nieraz zabójczy dla kawy. Trzeba wybierać ziemię położoną ponad poziom morza nie niżej jak 450 metrów i nie wyżej jak 650 do 700 metrów, gdyż poza temi granicami będzie kawa na mróz narażoną. Poza tem ważną jest wystawa słoneczna, dalej, by spadek terenu nie był za ostry, by nie było kamieni, szczególnie na szczytach, t. j. „resfriados”, t. j. opoki z małą warstwą ziemi po wierzchu. — Kawa potrzebuje humusu (ziemi urodzajnej) bardzo głębokiego, który tu jest właśnie odpowiedni, sięgając nieraz aż do 14 metrów głębokości.

Uprawa kawy tutaj daje rezultaty świetne. Informacje jakie tu dają, zdawało by się są bajką, a jednak prawdziwe: Otóż sadzą kawę w odstępach przeważnie dwudziestu palmowych (4.40 m.) dając w ten sposób 1250 krzaków na jeden alker ziemi, czyli że na szkarze 10 akrowym, zostawiając z niego połowę na pastwisko i inne cele, sadzi się kawy 6250 krzaków. Po czterech latach, t. j. czasu za-

Wielka kolonizacja i parcelacja ziemi.

Jeżeli chcecie kupić ziemi dobrej do uprawy urodzajnej i dobrego herbatu (herbaty) i z pinjami udawajcie się do niżej podpisanego biurowego urzędnika przy Kolonizacji Urzędu Federalnego w Brazylii z kilkunastoletnią praktyką w tym zakresie. Ma do sprzedania i zakolonizowania wielki obszar ziemi pierwszej klasy w Paranie i innych. Ziemię sprzedaje po możliwie najniższej cenie. Jedyny znawca spraw kolonizacyjnych i parcelacji ziemi.

Zgłaszajcie się z zakupnem i o prawdziwe informacje na adres: Albo: Empreza J. O. Esteves Colonia Eurides Cunha Colonizador M. J. Babirecki J. O. Esteves Ecsript. Dorizon — Parana Colonizador M. J. Babirecki Cachoeirinha — Parana

Polecamy

POLSKIE PŁUGI ZNAKU „NAP” I WYWROTKI „ENW” oraz specjalne „PARANA”. ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE TYLKO POLSKICH PŁUGÓW. PRAWDZIWIE POLSKIE SIECZKARNIE BRONOWE SA TYLKO U NAS DO NABYCIA, BO JEDYNIENASZA FIRMA IMPORTUJE JE Z POLSKI SA BARDZO TANIE I MOCNE. KOLONISCI! KUPUJCIE TYLKO POLSKIE NA RZĘDZIA ROLNICZE!

Nasz Adres: Sociedade Importadora Limitada Curityba — Avenida Luiz Xavier 28 — Caixa postal 393

jętego na formowanie się krzaka kawy, z tego pierwszego zbioru otrzymuje się 240 arób kawy czystej, która, przy dzisiejszej cenie przedstawi wartość 9.600\$000. W piątym roku produkcja będzie 600 arób, w szóstym i następnych latach, aż do pięćdziesiątych i wyżej, 1200 arób przeciętnej produkcji, czyli 48 000\$000 rocznie. Muszę tu jeszcze nadmienić, że właściciel szakru, sam na nim pracując, ma wydatek tylko na początku, t. j. przez czas, od chwili zrobienia rosy, aż do pierwszego zbioru kukurydzy, fasoli, etc., sianej na tejże rosie, między posadzoną już kawą. Zbiory te przedstawiają się następująco; zależnie od wieku kawy, gdyż im kawa starsza, tem mniej można między nią sadzić: W pierwszym i drugim roku będzie zbioru po 500 worków kukurydzy, 200 fasoli. W następnych latach coraz mniej, gdyż kawa się rozprzestrzenia, tem samem coraz mniej ziemi pozostaje do obsadzenia. Po 6 do 7 latach już sadzić nie można, gdyż korony krzaków kawowych już się stykają, lecz zato zbiór kawy jest taki obfity, o czem wyżej pisałem, że sownie oplaci ten brak zbioru kukurydzy czy fasoli. — O ile ktoś nie chce się zająć sam rozeniem rosy, sadzeniem kawy i dalszem jej prowadzeniem, musi wydać na posadzenie każdego krzaka 600 resów do 1\$000 i za prowadzenie na przeciąg lat czterech, drugie 600 rs. do 1\$000, czyli wyprodukowanie każdego krzaka, po 4 latach będzie kosztować 1\$200 do 2\$000 przy ustąpieniu prawa użytkowania ziemi między kawą i pierwszego zbioru kawy, przedsiębiorcy pode mującym się formowania kawy, co zresztą i tak się oplaci, gdyż jeden krzak sformowany po czterech latach przedstawia wartość 5\$000 do 6\$000, a po siedmiu latach i dalej 12\$000, z czego wypływa, że szakier 10 akrówy, z plantacją kawy 6000 krzaków, przedstawia wartość 72:00\$000, plus wartość ziemi, etc, razem okragło 80 do 100 000\$000. Rachunek ten opieram na własnem doświadczeniu i ścisłych informacjach i jeżeli nie jest za skromny, to w każdym razie nie przesadzony.

Cena ziemi jest tu rozmaita, zależnie od jej położenia i odległości. Wacha się od 400\$000 do 1\$00\$000 m za akier, za gotówkę lub na spłaty 2 do 4 letnie. W odległości 10 kilometrów od Cambará, jeden lot 10 akrówy kosztuje 80:0\$000 na spłaty w ten sposób, że przy kupnie płaci się 8 0\$000 po dwóch miesiącach 3:200\$000 po roku znów 2:0:0\$000 i po dwóch latach ostatnie 2 000\$000. W odległości 30 kilometrów będzie parcelacja po 6:500\$000 za 10 akrów, na spłaty w przeciągu 4 lat, przy wpłacie 2 200\$000 i reszta równemi ratami rocznie. W odległości 80 kilometrów, na drodze z Cambará do Jatahy, od grudnia lub N. Roku zacznie się kolonizacja, sprzedając loty po 4:000\$000, przy wpłacie 1:300\$000 i resztę na raty przez przeciąg lat czterech. Te wyniesione są to przed siębiorstwa (fazendy) duże, wydające tytuły pewne. Po za tem jest dużo sprzedawców ziemi, z którymi trzeba być ostrożnym, by po kupnie ziemi nie stracić.

(Dokończenie nastąpi)
Ignacy Szańkowski.

Są jeszcze osoby, które zażywają tabakę

Tabaka, która zaprzestano zażywać, zaczyna na nowo wchodzić w użycie, tym razem w celu usprawiedliwionym. Zaczęto mianowicie używać takiej leczniczej, która zrobiła wielki sukces w Europie i w Stanach Zjednoczonych. Jest to bardzo przyjemna i powodująca zdrowotną kichanie, zwalczająca także przykry niepokój, oczyszczająca zatokę nosową.

Tabaką taką jest Oxau Bayera, który sprzedawany jest w eleganckim opakowaniu, stosownem do poszenia w kieszce.

Nie ma kataru, nie ma zanieczyszczenia organów nosowych, któreby nie ustąpiły po zażywaniu tej tabaki.

Troskliwym rodzicom do wiadomości

Wasze szczęście zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, zaś zdrowie będą miały wasze dzieci, jeżeli im dawać będziecie co 3 miesiące po jeden stoik lekarstwa:

Lobrigueira „Minancora“

niema równego mu lekarstwa. Jedno dziecko 11 miesięczne straciło 543!!! robaków, co poświadczyło 6 osób wiarogodnych z Itaperiú, w municyplum S. Francisco do Sul. Jest niem córeczka Karola J. Neumbergera tamt. profesora.

Lekarstwo to ma 4 numery jakości, zależnie od wieku. Każdy stoik stanowi jedną dawkę. Nie potrzebuje środków przeczyszczających, ani diety po rozwolnieniu. Jest do sprzedania we wszystkich sklepach, drogeriach i dobrych aptekach. Sprzedający otrzymują dyaskont (rabat) w aptece „Minancora w Joinville“.

Komunikat

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 15 III 1927 r. oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25.V.1927 r., ustalającego sposób przerachowania wkładów oszczędnościowych przesyłanych do Pocztowej Kasy Oszczędności za pośrednictwem Konsulatów Rzeczypospolitej Polskiej, Konsulat R. P. w Kurytybie komunikuje:

Chcąc uzyskać pełne przerachowanie wkładów oszczędnościowych złożonych w P. K. O., a nie podjętych przed dniem 19 sierpnia 1926 r., należy do dnia 8 czerwca 1928 r. wnieść do Pocztowej Kasy Oszczędności odpowiednie podanie, z prośbą o przerachowanie złożonych tam oszczędności według rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 15 marca 1927 r. Do podania tego należy dołączyć: 1) Starą książeczkę wkładową P. K. O. — 2) Kwity z Konsulatu R. P. na sumy wpłacone do P. K. O. za pośrednictwem tego Konsulatu R. P., lub — jeżeliby właściciel wkładki oszczędnościowej nie posiadał takich kwitów — zwrotne pokwitowanie P. K. O. na wpłacone tam sumy, lub — jeśli dana osoba nie posiada kwitów z Konsulatu R. P., oraz nie posiada również zwrotnych pokwitowań P. K. O. — należy podać do którego Konsulatu R. P. wpłacił daną wkładkę, datę wpłaty, oraz kwotę wpłaconą w mikrosach.

Po dokonaniu przerachowania będą wydane nowe, specjalne książeczki, a sumy w nich zapisane wypłacone będą przez losowanie odbywające się dwa razy do roku, t. j. 1 maja i 1 listopada, począwszy od 1 V. 1928 r. do 1. XI. 1940 r.

Podając powyższe do wiadomości Konsulat R. P. komunikuje, że dla ułatwienia tutejszemu wychodźtwa załatwienia formalności związanych z powyższą sprawą, roześle do wszystkich większych towarzystw polskich na terenie okręgu konsularnego, jak również do osób biurotycznych czynny udział w życiu społecznem tutejszej kolonii polskiej, dokładne instrukcje oraz gotowe formularze, które osoby zainteresowane winny jedynie odpowiednio wypełnić i wraz z załącznikami przystać do Konsulatu R. P. — Do każdego podania należy również dołączyć 1\$000 w znaczkach pocztowych na opłacenie kosztów przesłania podania i załączników do P. K. O.

Termin przyjmowania przez Konsulat R. P. podań o przerachowanie oszczędności w P. K. O. upływa z dniem 1 maja 1928 r.

Powyższy komunikat nie dotyczy osób, które wyjechały już swego podania bezpośrednio do Pocztowej Kasy Oszczędności.

Kurytyba dnia 10 XI 1927 r.
Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej

W kompanji okrętowej „Navegação Costeira“

Mającony prawie rok duży wyrzutem wyciekowym na nosze, mimo porad różnych lekarzy i użycia rozmaitych środków uważałem się za nieuleczalnie chorego i byłem zmuszony opuścić pracę w kompanji. Wreszcie poradzono mi użyć „GALENOGAL“ i po użyciu tylko 3 faszek tego bogactwionego i cudownego lekarstwa wyzdrowiałem zupełnie tak, że mogłem objąć z powrotem dawne zajęcie w kompanji.

Użyłem bardzo, powrócił mi apetyt i odzyskałem dawne siły.
Pokład S. S. „Itabera“, Rio Laranjeira 378 — Augusto S. Vieira Brito.
(Firma legalizowana)

Jeżeli macie „syfilis“ lub inną chorobę krwi — pamiętajcie, że najlepszym, jedynym i pewnym środkiem dla wyleczenia jej jest potężny środek wzmacniający i szyszczący krew „GALENOGAL“ znanego specjalisty dr. Fryderyka W. Romano. Używajcie go w każdym czasie bez obawy rezytyw.

Uznany przez D.G.S.P.N. 100 P.

Dom obuwia ANTONI MARTES

Largo 19 de Dezembro 7. 1. (przy mierniczym sprzedaje nowe i używane obuwie po cenach bardzo niskich. Rozmaite fasony. Przyjdźcie przekonajcie się!

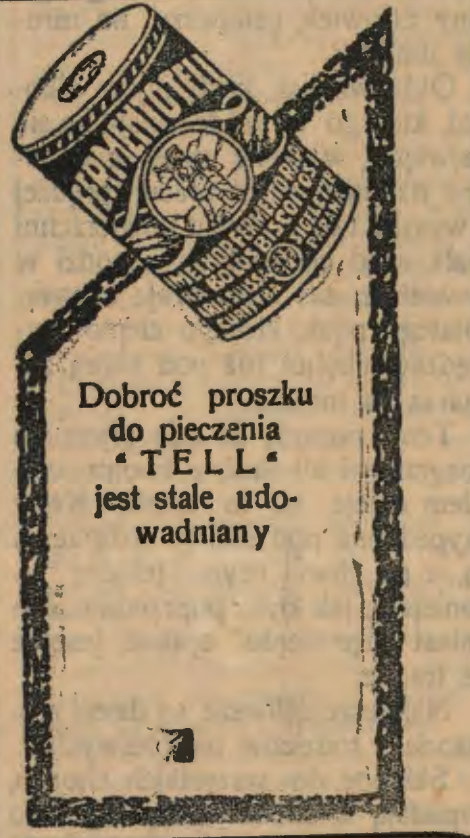
MYO-SALVARSAN

Do leczenia syfilisu w wszelkich jego objawach i formach drogą intramuskulowej — zupełnie bezbolesnej — iniekcji, tak dla dorosłych jak i dla dzieci, szczególnie w takich wypadkach, w których zawierająca truciznę iniekcja nie jest na miejscu:

Myo Salvarsan jest wyrobem związków anilinowych w Höchst nad Menem i wprowadzony jest do handlu, tak samo jak Neo Salvarsan, dopiero po najdokładniejszym zbadaniu go przez odośny urząd państwowy.

Do nabycia tylko za receptą lekarza!

“Bayer-Meister Lucius” Rio de Janeiro.

Dobroć proszku do pieczenia „TELL“ jest stale udowodniany

Na raty.
2 tysiące akrów.
Sprzedajemy ziemię na kolonji „Cerrado das Cinzas“ oddalonej o 12 km. od stacji Cachoeirinha z drogą automobilową do Jaguarihyvy, gdzie jest zły na wszelkie produkty. Jedyna okolica na północy Parany wolna od malarji i nadająca się pod uprawę pszenicy i żyta. Prosimy pisać po informację na adres taki: Estevam Barański Jaguarihyva Perans.

Uwaga!
Pierwsza księgarnia i drukarnia **Cezara Szulca** W KURYTYBIE UL. BARAO DO SERRO AZUL L 12 i 14
ma zawsze na składzie książki szkolne w polskim i portugalskim języku. Książki do nabożeństwa w wielkim wyborze, obrazy religijne, różańca medaliki, kryzysy oraz Lichtarze, i t. d. **Fabryka plecaków gumowych i metalowych.**

Poszukiwanie
Poszukuję mego brata Józefa Chrapaka, który wyjechał z Polski w r. 1912 na kolonję w Paranie i o którym nie mam żadnej wiadomości od r. 1924. Ostatni jego adres: Uniao da Victoria — Nova Sede — Linha Uniao. Kto by znał miejsce jego obecnego pobytu niech da znać do „Gazety Polskiej“ — Kurytyba Ca za post! B

Poszukiwanie
Antoni Kida z żoną Antoia z domu Sadowskich POSZUKUJA SWOICH SZWAGRÓW względnie braci Ignacego, Falka i Bogumila Sadowskiego, którzy przybyli do Brazylji przed 17 laty i ośiedlili w Rio Graude do Sul. Kto by wiedział o miejscu ich pobytu niech da znać o tem do redakcji „Gazety Polskiej“ — Kurytyba Ca z B.

Gospodarzu!
Jeżeli potrzebujesz JAKIEJKOLWIEK MASZYNY ROLNICZEJ LUB NARZĘDZIA AL-BO CZĘŚCI SKŁADOWYCH prosimy Cię odwiedzić nas.
Znajdziesz u nas napewno to czego szukasz.

NASZA „SECCAO AGRICOLA“ ZAJMUJE SIĘ WYŁĄCZNIE MASZYNAMI ROLNICZEMI I JEST NAJWIĘKSZY TEGO RODZAJU W PARANIE.
Casa Hackradtt
CURITYBA — Rua 15 de Novembro, 96 (esquina Rua Rio Branco)

APTEKA „ESPHINGE“
J. M. DE MILASCH
KURYTYBA, UL. COMMEND. ARAUJO N. 7
Zupełnie odnowiona, na nowo bogato zapatrzona i na zaufanie zastawiająca. Recepty lekarskie wykonuje sam właściciel sumiennie i precyzyjnie. Rzetelna cenyl.

Prawdziwe utrapienie dla dzieci i dorosłych, stanowią w ciepłych krajach tworzące się w wnętrzu ludzkich różnego rodzaju robaki i wywoływane przez nie choroby. Jakże małeżki, jedynie za pomocą mikrookopu widzialne stworzenia mieszają się pasyżny w kłózkach przewodu pokarmowego w mniejszych lub większych ilościach i żywią się sokami, których człowiek do życia potrzebuje. Przeto robaki te nazywają można rzeczywistymi gwałcicielami organizmu ludzkiego. Jeżeli bowiem tych właśnie cennych soków cięlu brakują człowiek upada przedwczesnie na siłach, rozpada się nieomal, zdolności umysłowa zanika, nadto zjawiają się bóle w głowie i w plecach i ogólne zniechęcenie, słabość i t. d. Cięlu ludzkie, zwłaszcza u dzieci, jest wtedy bardzo skłonne do suchoty i innych ciężkich chorób nieuleczalnych. Wiedza już od dawna zajmując się usunięciem tych szkodników z kłózek człowieka, lecz dopiero w ostatnim czasie udało się wynaleźć nieomylny środek, o tym jest

Cudowny Vermipurgol Milka
(Pozwolenie nr. 913-6 6.1919)
Stwierdzono statystycznie, że w ciepłych krajach na 100 lud i 95 ciężko na te robaczki. Niech więc każdy używa tego środka chociażby tylko dla zabezpieczenia. Rodzice niech bronią życia swoich dzieci. Będą one zdrowi, silni i dobrze rozwijają się będą. Dorosli również czuć się będą zdrowymi i sił dowolnemi. Do nabycia we wszystkich aptekach i w Laboratorjum „Milka“ Pharmacia Esphinge — Kurytyba — Rua Commendador Araujo N. 7
Nie przyjmować nigdy podrzeczonych środków lekarskich. Jedynie Vermipurgol jest gwarantowany. Nigdy się nie dać skłonić do przyjmowania innego preparatu i zalecano często jako „także dobry“.

Niepożycne komplikacje
Są częstymi, na całym świecie, swę dzenia, które dręczą ludzi tygodniami, miesiącami a nawet latami. Dla ich usunięcia używa się kąpeli siarczananych, pomad o nieprzyjemnej woni i demerwujących, zmienia się bieliznę osobistą i pościelową i bardzo często nie otrzymuje się pożądanego skutku. Te wszystkie komplikacje nie mają racji bytu od chwili, gdy firma Bayer wprowadziła swój znakomity produkt pynny zwany „Mitigal“, który nietylko leczy swędzenie, czy to zadawnione, czy pasyżnicze, (pochodzące z świerzba, karapatów lub wazy) po dwóch lub trzech smarowaniach, ale ma i tę korzyść, że jest w użyciu czystym, szybkim i wygodnym. I wobec tego — po co te bezużyteczne komplikacje w leczeniu?

Czas nadsyłać zaległą prenumeratę

DR. CARLOS HELLER
Praktykował w Hamburgskich, Wiedeńskich i Paryskich szpitalach. Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, we neryczne, pęcherza i włosów. Klinika dla dzieci. Leczy szczerze mi promieniami Diatermii. Konsultorium i rezydencja: Rua 15 de Novembro 5. Przyjmuje od 10 Po 12 i od 3 do 5. W poniedziałki środy piątki wieczorem od 8 o 9)

Utracona energia

Jeżeli porada będzie służyć wielu... Utracona energia... W wielu wypadkach leczy się...

ADWOKACI

Francisco B. de Azevedo Macedo... JAN GRABSKI... KURYTYBA... Dr. JAMES PORTUGAL MACEDO...

Filja: CASA FAVORITA

Kurytyba... Rua Dr. Muricy 97... Wielki sortyment... Ofiary, artykuły do podróży...

Ceny te same, co w głównym sklepie przy ulicy Rischuelo, 50

Porady lekarskie darmo

Każda osoba może otrzymać wskazówki do leczenia swej choroby... Porady lekarskie darmo

Bacność Rolniczy!

Mam do sprzedania doskonałe ziemie do sadzenia i herwale... Bacność Rolniczy!

A Vendedora

Fabryka karmelków i cukierków różnego gatunku... A Vendedora

Przypominamy

Szan. prenumeratom, że prenumerata za rok 1927 opłacona z dołu, wynosi 115000.

Syfilitycy!.. Wiosna lub lato

są porami bardzo niebezpiecznymi wobec czego należy uprzedzić je przed czasem oczyszczając nie tylko krew lecz także wzmacniając organizm i unikając w ten sposób jakiegokolwiek niespodzianki niemiłej i poważnej w skutkach.

Jeżeli jeszcze nie ukazały się u Was objawy syfilisu, powinniście przeschodzić by się ukazały; jeżeli objawy te już się Wam dały uczuć — nie zwlekajcie — użyjcie natychmiast z całym zaufaniem potężnego środka czyszczącego krew i wzmacniającego organizm, jakim jest

„GALENOGAL“

który przewyższa wszystkie środki dotychczasowe! Formuła wybitnego lekarza angielskiego Dr. Fryjeryka W. Romano

Po użyciu pierwszych łyżeczek tego wielkiego lekarstwa, które jest największą zdobyczą medycyny, objawy syfilisu znikną nie pozostawiając najmniejszego śladu!

Wyzdrowiejecie zupełnie i na zawsze „Galenogal“ nie zawiera alkoholu i nie wymaga diety.

48 lat wysiłków nadzwyczajnych i trjumfów nieporównanych świadczą o jego skuteczności jako środka czyszczącego krew i wzmacniającego. Jedyny środek naukowy nagrodzony dyplomem honorowym — uznaniem jakiegoś żaden podobny nie otrzymał na wielkiej wystawie „Centenario“.

„GALENOGAL“ znajduje się w Kurytybie w „Drogeria Suisse“, „Minerva“ i w innych aptekach.

Loty na sprzedaż!

Właściciele: Bracia Paciornik Kurytyba — Praça Coronel Eneas N. 6

Korzystne ceny Wygodne długoterminowe raty

- 1. Teren Hugo Lange, 80 minut od Uniwersytetu obok linii kolejowej... 2. Teren w Bacachery, za stawem kąpielowym na prawo... 3. Teren Schimmelplonig, Alto do Bigorilho... 4. Sprzedaż 12 kolonii przy ulicy Graciosa po 3 — 6 akców z lasem i wodą.

Korzystna sprzedaż ziemi!

NAJLEPSZY SPOSÓB UŁOKOWANIA KAPITAŁU Mamy do sprzedania mw. 6 kilometrów kwadratowych czyli 2500 morgów najlepszej ziemi do sadzenia, las i fachimol, nadająca się do rolnictwa i hodowli bydła.

Ziemia ta położona jest w Municipjum Reserva, Ponta Grossa, Parana Bluzszych wiadomości udzielają: Kander & Deschner, Blumepao (Sta. Cat.)

RESTAURACJA I BAR JAN KALINOWSKI, KURYTYBA przy ul. Pedro Ivo N. 78 (rog ul. Dr. Muricy) poleca Szan. Rodakom znakomite OBIADY, KOLACJE, PIWA I LIKIERY po możliwie najniższych cenach. W każdą sobotę i niedzielę: SZURASKO Szan. Towarzystwom poleca swe OSOBNIE POKOJE, bardzo odpowiednie na posiedzenia, uroczystości i t. p.

PIWO MARKI „CRUZEIRO“ Dla smakoszy!

Nasze gatunki: Cruzeiro Pilsen, Pombo, Cometa, Cruzeiro Ciemne, szops.

Ostrzeżenie dla Publiczności

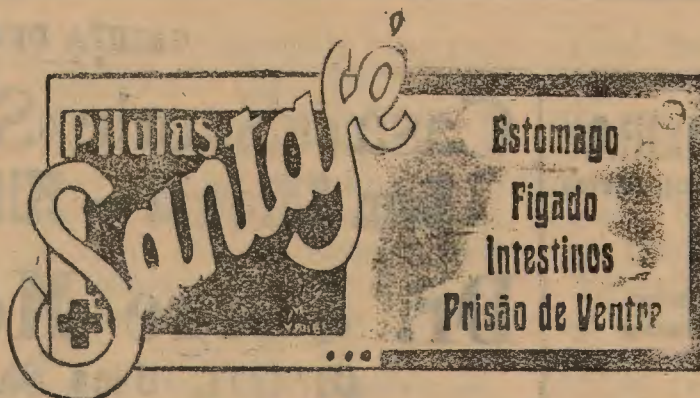
Odbiorcy muszą uważać zawsze na lekarstwa podrobione i nie przyjmować produktów wątpliwych zastępujących prawdziwą

Cafiaspirine

która jest jedynym lekarstwem, skutecznym na bóle głowy, zębów, uszu i bez wątpienia najlepiej znosi ją organizm. — Jeśli ci kto ofiaruje podobne wyroby to nie należy ich przyjmować jak tylko prawdziwe zaopatrzone marką Krzyż Bayer

zaznaczoną na każdej pigułce, czy to w tubce, czy kopercie, czy na pastylce

Jedyni zasępcy: F. DA SILVA NEVES & CIA Rua Buenos Ayres 273 RIO DE JANEIRO Do nabycia w wszystkich aptekach

BÓL W PIERSI REUMATYZM BÓL ZĘBOW NEURALGJA Cięcie brzuszne UDERZENIA BÓL USZÓW SWIEŻE RANY

BALSAM Santa Helena

Do nabycia we wszystkich aptekach

DO KOLONJI POLSKIEJ!

Stosunki Handlowo Bankowe między Polską a Brazylią. — Przesyłkę pieniędzy skutecznie się najlepiej przez

Bank Francusko - Włoski

Rua 15 de Novembro — Róg 1 de Março — Curitiba Parana

Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko Bank francusko-Włoski, podejmuje się dostarczać kupcom informacji, otwiera kredyty zwykle za poświadczeniem lub na podstawie dokumentów na rachunek importujących towary lub eksportujących.

Bank Francusko Włoski załatwia sprawy pewnym i szybkim sposobem, załatwia kupna i sprzedaż, przechowuje i zarządza papierami wartościowymi, przyjmując pieniądze w depozyt na bardzo dogodnych warunkach.

Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie.

„A Propagandista“ — 1959

APTEKA TELL DROGERJA

SIGEL, ETZEL E CIA.

KURYTYBA — ULICA 15 DE NOVEMBRO 93 Pod kierownictwem aptekarza K. Kleemanna.

Fermento TELL

Najlepszy środek do robienia ciasta i pieczenia różnorodnego rodzaju. Recepty za darmo

Xaropé „Baby“ TELL

Pewny i zagwarantowany środek na silny kaszel, przeziębienie, influencję, grype, kokiuz i t. p.

Vermicida TELL

Największy wróg wszystkich robaków we wnętrznościach dzieci i dorosłych

Farby TELL

są najlepsze do farbowania ubrań i sukien. Do nabycia we wszystkich kolorach

REUMATOLIN

Bardzo dobry środek na reumatyzm, na wzmocnienie nerwów, na ból zębów i wogóle wszystkie bóle w kościach i w mięsnych częściach ciała czyli muskultów.

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PRĘDKO SUMIENNIE I TANIO

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne Mówi się po polsku

ELEGANCKIE, MOCNE I TANIE OBUWIE W NAJWIĘKSZYM WYBORZE OTRZYMA SIĘ TYLKO W CASA GLOBO

KURYTYBA — ul. Jose Bonifacio 12

CASA HELVETIA

Fabryka posadzki i płyt kamiennych JAKOBA THOMMENA

Pracownia i skład przy ul. Visconde de Guarapuava, 47 Kurytyba — Parana — Brazylija

Pierwszorządca pracowni ozdób bucoowanych (ornamentos para construção). Wyroby artystyczne z marmuru sztucznego, granitu, dioritu etc. etc.

POMNIKI I OZDOBY DLA GROBÓW

ESCOLA PRÁTICA DE COMMERCIO

Praktyczna Szkoła Handlowa Kurytyba — ul. Dr. Muricy N. 108 ob. Filja: Rio de Janeiro — rua S. Jose 106

Jedyna szkoła, która gwarantuje doskonałą naukę handlową, a bowiem posiada zorganizowane biura dla nauki technicznej: tartakowej handlowej i przędzielniczej herwy matte. Kompletny kurs miesięczny. Nie wyciąga się egzaminu wstępnego. Wpisy mogą być uskutecznione każdego czasu. Uczniowie także piszą na maszynie

ELIKSIR „NOGUEIRA“

Jest używany skutecznie w następujących chorobach:

skrofule
bubony
zapalenie macicy
cieczenie z uszu
wywłóka
fistule
raka syfilistycznego
pryszczki
białe upławy
wrzody i narośle
swierzb
reumatyzm
plamy skórne
nieudomagania wątroby
ból w piersiach
narośle na kościach
palsowanie tętnic
i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi.

Wielce skuteczny środek oczyszczający krew

PIOTR MIKRUT
Fabryka kawy „Primor“
KOLONJA MURICY

poleca Szan. publiczności używanie swojej
palonej kawy marki „Primor“
doskonałego gatunku i dobrego aromatu

Dr. Alipio de Campos

Lekarz i Chirurg-Dentysta
Kurytyba
Praça Cel. Eucaz N. 71
Godziny przyjęć:
od 2 do 5 po południu

**Polski warsztat krawiecki
Franciszek Rybacki**
w Kurytybie

ul. Dezembarg. Motta 88
Poleca się Szan. Rodakom do wykonania eleganckiej odzieży przy cenach niskich.

Krój najlepszy—Swoj do swego!
Dominik Kurocki

Polski zakład krawiecki przy ul. Dr. Muricy Nr. 61
Wielki wybór materiałów na ubranie.
Zamówienie wykonuje się w razie potrzeby w 24 godziny.
Robota gwarantowana
CENY NISKIE.

Fabryka cukierków

„AURORA“
Józefa Kuli
Wyrobia cukierki w najlepszych gatunkach i kameli owinięte w papier (celofan) we wszystkich odmianach.
Ul. Martim Affonso N. 100
Kurytyba Parana—Brazil

Kolonizacja

Alberto Schmit!

Bezpośrednio przy linii kolejowej (stacja Perdizes) zdrowy klimat (niema ani mrozków ani febrę). Bardzo dobra ziemia dla uprawy alfafy, tabaki, mlii, fasoli, wina, do sadzenia kartofli i dla pszczelnictwa. Absolutnie pewne tytuły własności każdy kupujący otrzyma zaraz po spłaceniu „escrituras publicas“. Dalez informacje udziela: Jose Petri Director gerente Estação Perdizes — Santa Catharina.

Cudowna maść „Springera“

Kiedy inne środki zawiodły ta maść pomaga doskonale przy zapaleniach, wrzodach, okaleczeniach i oparzeniach.

**Sprzedaz hurtowna i detaliczna
Minerva**

Drogiarstwo i apteka
Kurytyba — Praça Tiradentes, 57

Casa Baltchman

Mauricio & Imao

Kurytyba
Avenida Luiz Xavier 3
poleca
MEBLE WSZELKIEGO RODZAJU
z własnej fabryki
jako to bufety, stoly, krzesła, łóżka, materace i t. d.
po cenach najniższych

Tedeschini & Irmacs

Fabryka ciast pozywnych, luby kuku ryżowej i kawy mielonej.
Wielki młyn do maki żytniej.
Aven 7 de Setembro 248—249

Casa de Saude «Sao Francisco»

Dom Zdrowia -- Klinika prywatna

Dr. Jorge Meyer Filho

Curityba, Ulica São Francisco 25

Na nowo urządzona, nowoczesna klinika.—Największa czystość.
Uprzejma obsługa. — Ceny przystępne.
Nowoczesny aparat Roentgena. — Diatermja. — Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopja i t. d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumothora przy osobach cierpiących na płucach.

GODZINY PRZYJĘĆ: od 10 do 11.30 i od 4 do 6 godz.

**WIELKI SKLEP POLSKI
MARCINA SZYNDY i Ska**
PLAC TIRADENTES N. 49

ma zawsze na składzie: mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą, cukier, ryż, sól, sędzcie, sliwki, rodzenki i konserwy owocowe.

Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.
Trunki w najlepszych gatunkach krajowe i zagraniczne
Kupuje produkta rolne jakoto: kukurydzę, fasolę, ziemniaki, masło, jaję, drzewo itp.

**SPZEDAŻ NA KOLONJE HUTOWNA I DETALICZNA
CENY PRZYSTĘPNE**
Posiada filję w Thomaz Coelho i Araukarii

Dr. Antoni Rydygier (Ruediger)

Kurytyba

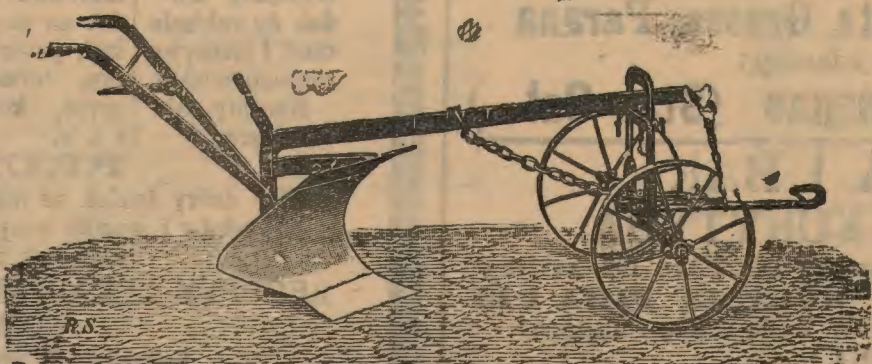
Prof. Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) specjalista w chirurgji, chorobach kobiecych i dróg moczowych.

Przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicznej przy Avenida 7 de Setembro N. 69 (narożnik rua Ratcliffe) od godz. 3 do 5.

Actolit-Magnetine

rejestrowany
usuwa bez powstrzymania ruchu
Osad

najdujący się w kottach lub innych naczyaniach żelaznych i odnawia je do polnie. Środek tym zdobył sobie uznanie pierwszorzędných fabryk i firm i jest przez nie stale w używaniu. Żądać prospekty.
Fabryka produktóv chemicznych Guilherme Goldschmidt
Kurytyba, Caixa postal 372.

CASA METAL
Jose Hauer Junior & Cia.
Curityba — Rua 15 de Novembro N. 44

Wielki skład żelaza i stali, w sztabach i w płytach śrub gwoździ rur, łączuchów i innego żelastwa do wozów
Wszelkiego rodzaju rzemiosła i maszyny
Oleje, szkła, drud gładki i kolczasty, maszyny rolnicze i t.d.
Nadchodzą codziennie transporty pługów

ROEHE & ALLGAYER
Porto Alegre (Rio Grande do Sul) Rua São Antonio N. 716

Prosimy zwrócić na to uwagę! List nadesłany!
Na głównem zebraaniu zarządu kościelnego i szkolnego zwołanem przez W. Księzka proboszcza nowej naszej parafji odbytem osem zakupienia figur Chrystusa świętych, aniołów, drogi krzyżowej (rzeźby wypukłe) żłóbka, konsoli i rzeźb wysokich z obrazami biblijnymi do wypełnienia i ozdobienia nyz przy ostarzu, uchwalono jednogłośnie powierzyć wykonanie wyżej wymienionych robót Szan. Panom jako fachowcom znanym w szerokich kołach Brazylji i zastępującym na pierwszeństwo przy tego rodzaju zamówieniach.

Przewodniczący Ksiądz proboszcz uzasadnił to postanowienie tem, że firma ta: 1) wyabia swe fabrykaty z najlepszych materiałów krajowych, które tutejszym stosunkom odpowiadają, 2) że wszystkie figury, tak pod względem rzeźbiarskim jak np. pojęroja i pozycja z bogatym ułożeniem łaldów, jakoteż pod względem polychromii i użycia gustownych kolorów, dobrze poznaćania i ornamentacji uznac trzeba za rzeczywiście artystyczne, 3) że ceny korzystniejsze są od innych fabryk i opakowanie (jak doswiadczenie uczyło) bardzo dobre.
L. S.
Powołując się na wyżej wymieniony sąd, polecamy się Wiel. Duchowieństwu i innym interesantom, aby w razie potrzeby zażądali wpierv u nas kosztorysów i porady

Mieczysław Gosławski
Chirurg-Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki.

Wymowania i leczenia zębów bez bólu.

Od 8 do 11 i od 1 do 7
Rua Dezembargador Motta N. 6

GASA IDEAL
ALBERTO C. ELIAS

CURITYBA
Rua Jose Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry)
Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej obok rzeźni Garmatra
FILIA: Rua 15 de Novembro N. 31
Ogromny wybór obawia
wszelkiego rodzaju po cenach najniższych
Kalósze Wykonane na wzór trzewików do sznurowania
BARDZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE

Polska fabryka makaronu i kawy
Sao Miguel

FIRMY GONTARSKI I SKA
Kurytyba Ulica guassu N. 246
Teefon N. 489 Skrzynka pocztowa 278
Poleca swoje wyroby w najlepszym gatunku

Lekarz lalek

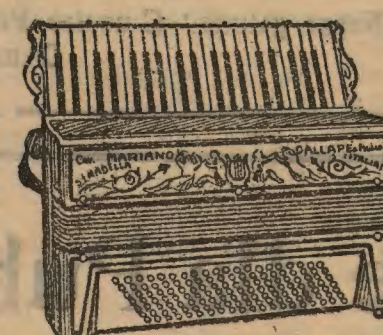
FRANCISZEK SKLENICKA — KURYTYBA
Ul. Barao do Rio Branco 55
poleca swój bogato zaopatrzony skład lalek, zabawek, artykułów podarunków na gwiazdkę, ozdób na choinkę i t. p.
Ma zawsze na składzie włosy i peruki dla aktorów teatralnych, dla pań i panów.
Mówi się po polsku!

Pracownia mebli
Józefa Skrocha w Kurytybie

Ul. Saldanha Marinho N. 94
Wyrabia wszelkiego rodzaju meble, i wszelkie wyroby stolarskie
PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

Wielki skład harmonij

Fremjowana Fabryka
Komandora Mariano Dallape e Filho Stradella (Włochy)
edyne następstwo (Filja) na Brazylję — w Sao Joao da Boa Vista (Est. Sao Paulo)

Najwięcej znane w świecie. Odznaczone złotymi medalami na wszystkich wystawach. Uznane za najlepsze we wszystkich krajach. Do nabycia we wszystkich rozmiarach i jakościach, od 8 do 240 basów, na 2 tony, półtony, chromatyczne i pianowe. Metody ułatwiającej naukę.
GWARANCJA: wszystkie odemnie pochodzące harmonje daleko gładnie.
Je 5-letnią gwarancję za wyjątkiem uszkodzeń spowodowanych wypadkiem lub nieuwagą.
Katalogów ilustrowanych udzie bezpłatnie wtyczny reprezentant na Brazylję
JOAO SARTORELLO
Linha Mogyana — Est. de S. Paulo — Sao Joao da Boa Vista

Księgarnia i Drukarnia

Antoni Rydygier & Cia. Limtd.
RUA BARAO DO SERRO AZUL N. 6 CURITYBA
Księgarnia: Książki w językach: polskim, portugalskim i francuskim. Książki szkolne i pomoce naukowe dla szkół polskich i brazylijskich. Materiały piśmienne oraz książki handlowe dla wszelkich biur
Słownik Polsko-Portugalski
Drukarnia: Przyjmuje się zamówienia na roboty drukarskie i wykonuje się natychmiast po cenach bardzo niskich, w językach polskim i portugalskim
Dowcejonalizacja Rozaitca, książeczki do nabożeństwa krajowego i zagranicznego wydawnictwa. Figury, figurki, krzyżyki, obrazki, medaliki i t. d.
Posiada na składzie Elementarza K. Lecha

Wiadomości ze świata

Niemcy

OPINJA NIEMIECKA DOMAGA SIĘ TRAKTATU HANDLOWEGO Z POLSKĄ.

Jak donosi prasa gdańska prezydent senatu Sshm wygłosił w Hamburgu odczyt o sytuacji wolnego miasta. Odczyt miał charakter wybitnie polityczny, szczególnie szeroko potraktowane były sprawy stosunku Gdańska do Ligi Narodów oraz do Polski.

Francja

PRASA FRANCUSKA O NOWYM AMBASADORZE SOWIECKIM.

Dzienniki paryskie zamieszczają charakterystykę i biografię obecnego ambasadora w Paryżu Dowgalewskiego. «Journal des Debats» stwierdza, że Dowgalewski, ukraińca z pochodzenia, zamieszany był w ruchy rewolucyjnej 1905 roku i jako 18 letni młodzieniec zesłany na Syberję.

licy Dowgalewskij udał się do Tuluz, gdzie dokończył studjów, otrzymując dyplom inżyniera i doktora filozofii. Następnie pełnił on ważne funkcje, jako pracownik zakładów elektrycznych w Tuluzie i w Paryżu. W roku 1917 wyjechał do Rosji wezwany przez Lenina.

że zresztą należy do prawicy partii bolszewickiej podobnie, jak Osiniński, który był przedstawicielem bolszewików na konferencji ekonomicznej w Genevie.

Litwa

LITEWSKI KULT NIENAWISCI.

Z Kowna donoszą: W Kiejdanach odbyła się uroczystość z racji złożenia hołdu prochom Janusza Radziwiłła przez litewski pułk hułarów jego imienia.

Wiadomości z Polski

JAK ZOSTAŁA ODROZCZONA SESJA NADZWYCZAJNEGO SEJMU POLSKIEGO.

Nadzwyczajna sesja Sejmu została odroczone w drugim dniu po jej otwarciu. W uchwałach tak krótkotrwałej sesji sejmowej, w przemówieniach i wnioskach widać było jednolity front przeciw rządowi.

w sejmie interpelację w sprawie zaginięcia gea. Zegórskiego żądając od rządu wyczerpujących wyjaśnień.

Posel Lieberman, socjalista, wystąpił ostro przeciw dekretowi prasowemu jako gwałcającemu wolność prasy i podważającemu zasady konstytucji, stwierdzając, że dekrety są wyrazem tendencji dyktatorskiej.

Posłowie Związku Ludowo-Narodowego złożyli dwa wnioski wzywające rząd, aby energicznie i bezstronnie położył kres terrorowi uprawianemu systematycznie przeciwko niezależnym osobom i organom prasowym.

Związek Ludowy złożył wniosek żądający cofnięcia pełnomocnictw rządu i ustawy z 2 sierpnia 1926 ponieważ sejm nie ma do rządu zaufania.

Wielkie wrażenie wywołał w sejmie niespodziewany przyjazd Marszałka Piłsudskiego z Druskiennik. Marsz. Piłsudski przybył z gotowym dekretem odraczającym sesję, który aprobował prez. Mościcki i jego gabinet.

W drugim dniu obrad cały rząd przybył na sejm i wiceprezes Bartel odczytał dekret Prezydenta odraczający obrady sejm i senatu na 30 dni.

Posel Popiel złożył swój mandat na skutek oskarżeń wysuniętych przeciwko niemu podczas procesu Żymierskiego.

ZBIORY W POLSCE.

Tegoroczne zbiory wynoszą ws. dług obliczeń statystycznych w przybliżeniu: pszenica 13 milionów 800.000 kwintali, żyto 60 milionów kwintali, jęczmień 17 milj., owies 32 milj. 600.000, czyli w zestawieniu z zeszłorocznymi zbiorami urodzaj jest około dwadzieścia procent wyższy od przeciętnego.

Nie róbcie żadnych doświadczeń

Tylko słuchajcie moich rad

«Iodol» jest lekarstwem niezawodnym leżącym szybko i radykalnie rany, odmrożenia, liszaje, ekzemy, zajądki, pryszcze, rany pochodzące z zacięcia, skat leczenia, oparzenia i opalenia od słońca, kontuzje, krosty, zamarszczki, piegi, plamy podczas brzozienności, świerzby, plamy skórne, odparzenia, swędzenie, wypadanie włosów, łupież, pocenie się nieprzyjemnie ukąszenia owadów.

Skład główny: Rua General Canara N. 225 - Rio de Janeiro.

Fab yba wyrobów bu. sztynowych

Piotra Trzeźniaka w Gdyni

odda zastępstwo na Kurytybę i okolice na wyroby bu. sztynowe i na odpadki tegoż potrzebne do kadzideł kościelnych.

Uwzględnij tylko poważnego reflektanta z branży kupieckiej mogącego się zaangażować z góry gotówką na próbną kolekcję najmniej 200.000

SEWER.

Pierwsza próba.

Glaskała ja po zmęconej twarzy i salowała oczy, z których płynęły łzy. Tęcza nerwowym ruchem rzuciła kaset do szuflady stolika i zamknęła na klucz.

Wyszły.

Cemne włosy Teci, splecione w wielkie warkocze, spływały po jej utoczonych plecach. Perkalowa, niebieska sukienka obejmowała zgrabną kibiś, uwydatniając pognęte kształty, okrągłe ramiona.

Gdy w Krakowie wyleją jej na głowę kubał zimnej wody, otrzeźwieje.

Ustaw! rower. — Cóż myślisz? — Przeleć obok nich, jak wicher, zdziwił się i śmiejącami przez las wydzostał się na Polaniecką drogę.

trzą na podpis i rzucają odrazu do kosza, chociażby to było nawet arcydzieło.

— To najgorsze — szepnęła. — Najgorsze, a jednak najprawdopodobniejsze. — Cóż robisz? — Niech jedzie Tęcza; ładna, zgrabna, ma wymowne oczy — to tylko działa na tych ja-daków.

rzucą swój rozum społeczeństwu.

Nieprawdopodobne, skąd Agata może to wiedzieć! Pewno jej utwożył dopióro go przesyłaniem wrzucano do kosza. A jeżeli dostają odcienie po dziesięć rękopisów, czyż mogą nastarczyć czytacz? czyż mogą?

Pilole „ASTRA - PILSEN” Piwo nie doścignione w swoim smaku

Bozmaitości.

GOSCIENNY BOSTONCZYK.

Niemalego kłopotu narobił bostoński radzie miejskiej zwykły sobie zapalacz latarni ulicznych, niejaki Ryan.

Za trzy lata miasto Boston obchodzić będzie trzecie rocznicę swego istnienia, Ryanowi więc strzeliło do głowy, że obowiązkiem jego jest zaprosić cały świat na uroczystość i oto, pracując gorliwie nad spełnieniem tego obowiązku, rozesał już 7 300 listów zapraszających do władz państwowych, miejskich i komunalnych we wszystkich częściach świata, podając się w tych zaproszeniach za Organizatora i prezesa Ligi miast świata.

Działalność ta pracowała gościnnego bostończyka ujawniła się gdy rząd: duński i niemiecki zwrócił się do bostońskiej rady miejskiej o informację, co do charakteru zapowiadanych uroczystości, a sowiecki zarząd Moskwy zawiadomił, że nadeśle na uroczystość delegację specjalną.

Wszystko w tej sprawie sędziwo, doprowadziło do aresztowania autora zaproszeń, poważnie wyglądającego całowięka czterdziestoletniego.

Urodziłem się w Bostonie — odpowiedział Ryan na zadane socie pytanie — i przez cały lat czterdzięci lat mieszkam w tem mieście, mam więc zupełnie prawo zapraszać na trzecie rocznicę jego istnienia kogo tylko zechcę! A dodać należy, że wszystkie wydatki na tę olbrzymią korespondencję Ryan pokrywał z własnych skromnych oszczędności!

PRZERWANY ŚLUB.

W Chatellerault, we Francji, wstąpił w związek małżeński młodzieniec wychowany w przytulku dla sierot i nieznający wcale swych rodziców.

Jak tego wymaga prawo francuskie, młodzieniec ten, stając się ze swą narzeczoną przed urzędniakiem stanu cywilnego, który miał dopełnić ceremonii ślubu cywilnego młodej pary, musiał najpierw złożyć przysięgę, że nie zna nazwiska, ani też miejsca zamieszkania swej matki.

Dopiero po złożeniu tej przysięgi przez młodzieńca, urzędnik przystąpił do odczytywania formuły ślubnej. W chwili wszakże, gdy doszedł do słów: «którego matka jest nieznaną i nieobecną» — podniosła się ze swego miejsca kobieta, na którą nikt nie zwracał uwagi, i zawołała:

— Nie, nie jest nieobecna... ja jestem jego matka!

Można sobie wyobrazić zdziwienie obecnych, którzy w pierwszej chwili nie wiedzieli o co chodzi. Nieznajoma wszakże przyniosła z sobą wszystkie dokumenty, udowadniające, że jest istotnie matką pana młodego.

Musiano więc zmienić akt ślubny i powtórnie przystąpić do ceremonii wśród ogólnego wzruszenia i radości pana młodego, który nareszcie odnalazł swą matkę!

MŁODOCIANI STARCY.

Jak donoszą dzienniki londyńskie, znany w szerokich kołach myśliwych Anglii lord North, obchodził w tych dniach 91-ą rocznicę swych urodzin przez uczestniczenie konno w polowaniu z ogarami na lisa.

Śród sportowców jednak angielskich lord North nie stanowi wyjątku. Takich młodociannych starców posiada Anglia jeszcze kilku.

Niedawno, naprzykład, 81 letni prof. James Blakie, zagorzały alpinista, wspiął się na dwie góry, z których każda wznosi się na 2.000 zgórą metrów nad powierzchnię morza, a 80 letni sir Claude Champion de Crespigny, uczestniczył w zawodach pływackich i skakał z trampoliny, umieszczonej na wysokości kilkunastu metrów, do basenu pływackiego.

MIMOWOLNY LOTNIK.

O niezwykłej podróży lotniczej kilkunastoletniego chłopca z Harlensask, w stanie New Jersey, opowiada «New York Herald».

Pilot jednego z aeroplanów osobowych poprosił tego chłopca będącego stałym bywalcem na lotnisku Teterboro Airport, aby mu ster nastawił, chłopiec wszakże nie puścił jeszcze steru, gdy aeroplan posunął się nagle naprzód i uniósł się w powietrze, porwany z sobą chłopcem.

Porwany jednak w powietrze malec nie stracił przytomności umysłu wczuł się po sterze na tylną część kadłuba samolotu, którego uczył się obu rakoma.

W ten sposób biedak orzeźlał 55 klm. do Hadley Field, gdzie nareszcie wylądowano.

— Nie bałem się — opowiada o tem zdarzeniu mimowolny lotnik — tylko było mi bardzo zimno. Od czasu do czasu musiałem to jedną, to drugą ręką uderzać z całej siły o kadłub maszyny, bo drętwiały mi zupełnie. Gdyśmy wylądowali, byłem zupełnie skostniały.

Co się tyczy pilota, to odczuwał wprawdzie, że tylna część samolotu jest czemś obciążoną, ale nie zdawał sobie sprawy z tego zjawiska.

Drogę powrotną do Airport chłopak odbył już wygodnie, bo w kabinie samolotu, który tak niegrzecznie uniósł go w powietrze.

SAMOTNY ŻEGLARZ.

Allan Gerbaunt robi szkołę. Niedawno donosiliśmy na tem miejscu, że idąc za przykładem słynnego sportsmana francuskiego, kapitan maryżarki amerykańskiej, Thomas Drake, odbywa sam jeden podróż dokoła świata w łodzi żaglowej, pojemności 8 ton, obecnie zaś donoszą znow o takim samotnym żeglarzu, tym razem Niemcu, Hugonie Kona, który przepłynął z Ameryki do Las Palmas, na wyspach Kanaryjskich, łodzią żaglową długości 40 stóp, dokonawszy

w ciągu 46 dni podróży przez ocean Atlantyczny, na przestrzeni około 4 000 kilometrów.

Kona, służył poprzednio, jako porucznik, na parowcu niemieckim «Walhall», nie jest w swej długiej podróży zupełnie osamotniony gdyż towarzyszą mu dwaj wierni przyjaciele: pies i kot, żyjący i pomiędzy sobą w zgodzie.

BIEDNY BIAŁY GOŁĄB.

W Nowym Jorku zmarł, przeżywszy 51 lat, zwyczajny sobie urzędnik biura pocztowego dzielnicy Manhattan, James B. Waters.

Ani wszakże stanowisko społeczne zmarłego, ani też jego nazwisko angielskie, nie zasługiwałyby na to, aby się zgonem jego zainteresowała prasa.

Dopiero, gdy się doda, że Waters był Indianinem czystej krwi i «sachemem», t. j. wodzem ostatnich, jeszcze istniejących przedstawicieli dwóch plemion indyjskich montauków i narragansettów — połączenie tem dziwniejsze, że nigdy narragansettów ujarzmił montauków — i że zmarł w obronie prochu swych przodków, wówczas osoba jego przedstawia się w innym świetle.

Jako «sachem», Waters nazywał się «Białym gołębkiem», a gorąco przywiązany do tradycji przodków swoich, czuł gorliwie nad starem cmentarzyskiem, na którym spoczywał sam spocząć.

Tymczasem gmina, na której gruntach znajdowało się owo cmentarzysko, potrzebowała go na przeprowadzenie ważnej arterji komunikacyjnej. «Biały gołąb» protestował przeciwko temu energicznie, wytoczył nawet gminie sprawę, domagając się zakazu sądowego niszczenia cmentarzyska. Sąd jednak odrzucił jego skargę, gdyż gmina na pewno, że kości znalezione na cmentarzysku, zebrane będą troskliwie i pochowane na innym miejscu.

Biedny «Biały gołąb» tak się przejął myślą, że biali naruszają

nawet miejsce wiecznego spoczynku montauków i że nie będzie na odwiecznym cmentarzysku pochowany, iż zmarł ze zgrozoty.

Zmarły był też członkiem «The Shing Historical Society», uchodzący za powagę w kwestji podań miejskich i zbierał skrupulatnie materiały do dziejów swego szczepu.

SAMOLOT NA 170 OSÓB.

Z Berlina donoszą, że znany budowniczy samolotów, dr. E. Rumpler, wykończył model samolotu, przeznaczonego do lotów nad oceanem, a mogącego pomieścić 180 podróżnych i 35 osób załogi.

Obrzym ten powietrzny ma posiadać 10 silników o sile tysiąca koni parowych każdy. Silniki te, zmieszane wewnątrz płatów takiej grubości, że mechanicy będą mogli swobodnie krążyć tam dla doglądania maszyny, zapewnią samolotowi szybkość 300 km. na godzinę.

Budowa tego niezwykłego statku powietrznego ma kosztować kilka milionów marek.

Obecnie tworzy się już w Niemczech konsorcjum, w którym podobno zainteresowane jest także jedno z wielkich niemieckich towarzystw żeglugi dla sfinansowania tego śmiałego projektu.

ASTMA Lekarstwo Reymgate dla radykalnego leczenia astmy, influenzy, kataru, kaszlu gwałtownego, duszności i t. p. jest medykamentem wielkiej wartości, spreparowanym wyłącznie z roślin.

Jest płynem, którego używa się 30 kropeł w wodzie ocukrzanej — rano — w południe — i na wieczór.

Zobaczcie świadectwa znajdujące się przy fiaszce.

Do wiadomości: Cena pudełka 12\$000 — poście 15\$000. Zamówienia skierować należy do de Carvalho, głównego agenta w Rio de Janeiro — Caixa postal 1724.

Prawda, wdzięczność i sprawiedliwość.

W nym Pan Aptekarz Edward A. Gonçalves Pelotas.

List niniejszy ma na celu jedynie podziękować Sz. Panu za dobrodziejstwo, którego doznałem przez użycie Pańskiej «OMADY MINANCORA». Dzięki jej z stałem radykalnie wyleczony ze strasznego oparzenia na twarzy, którego nie wyleczył żadne dotychczas używane lekarstwo.

Pańska cudowna «Pomada Minancora», nie tylko, że w ciągu 8 dni radykalnie mnie wyleczyła, ale także usunęła z twarzy mej wszelkie znaki oparzenia.

Donosząc Sz. Panu o tem z najwyższą wdzięcznością kreślę się jego przyjacielom i sługą.

João Lourenço

(urzędnik znanej firmy A. Baptista e Cia) Joinville, 14 - 4 - 1915

Jacek Dromlewicz

Lekarz-Dentysta.

Łęzy szczerne z podniebieniem i bez w kłucie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna Ceny przystępne. ul. Riachuelo n. 8. w Kurytybie

Dobre ziemie

do sadzenia i z herwą w bardzo dobrym położeniu w mniejszych lub większych kawałkach po niskich cenach likwidacyjnych!

Tytuły własności gwarantowane

Maks Metzler & Cia

Porto Uniao — Sta Catharina

ZA DARMO

Wszystkim, którzy cierpią na choroby takie jak bronchit, astmę, ciężki katar, chroniczny, katar, grype lub ostre pęcie udzielam za darmo lekarstwa, które ich wyleczy. Nadesłajcie swój adres do Marii G. de Andrade, Travessa do Quartel 9, São Paulo (Cidade)

TANIO! KUPUJCIE! TANIO!

ZŁÓBKI Z ANIOŁKAMI

U nas znajduje się wielki i obszerny zapas NAJROZMAITSZYCH PRZESLICZNYCH ZŁÓBKÓW Z ANIOŁKAMI.

które sprzedajemy w tym roku po cenach niskich od 4\$000 do 8\$000. Gatunek tych złóbków jest najlepszy, stosownie do ceny. Zabarwione są bardzo artystycznie i gustownie. Wybijane i wypolerowane, zrobione z grubej tektury, tak, że mogą trwać lata.

W tym roku otrzymaliśmy nowy transport złóbków, jeszcze piękniejszych od starych. Każdy niech sobie kupi jeden złóbek na gwiazdkę!

FIGURKI DO ZŁÓBKÓW BĘTLEJENSKICH z masy papierowej lanej: 12 Figur za 37\$000, 40\$000, 47\$000, 50\$000, 70\$000 i 90\$000. Z gipsu: 20 figur za 130\$000 i 270\$000.

Kolonja, „Santa Barbara”

5500 lotów po 10 alkiechów

Położenie: Na lewym brzegu rzeki Iguaçu, w niedalekiej odległości od stacji kolejowych Porto União i União da Victo. ia. Doskonała droga automobilowa: Porto-Victoria-Manguetirinha.

Ceny: 1 lot 10-cio alkiekowy od 1:700\$000 do 2:500\$000.

Ziemie do uprawy — lasy pińjorowe — herwale.

Informacje: Biuro «Empreza Colonizadora Sta Barbara.

União da Victoria — rua Visconde de Nacar 33.

Baczność

KOLONJA CORONEL DIOGO

Villa Santa Clara w Volta Grande (Stan Sao Paulo)

Jedyna sposobność dla małych rolnych. Kupno ziemi pierwszej jakości bezpośrednio przy drodze kolejowej, naprzeciwko stacji Volta Grande.

Okolica wspaniale piękna, wysoko położona, zdrowa. Las drzewny: pinjory, oraz materiał drzewny na meble i wyrób węgla.

Gleba urodzajna, nadająca się pod plantacje kawy, trzciny cukrowej drzew owocowych. Uprawy kukurydzy, ziemniaków, wszelkich gatunków warzyw dała nadzwyczajne wyniki. Hodowla bydła, świń i drobiu. Wygodny zbył na miejscu wszelkich produktów rolnych Zarządowi, lub koleją do Santos.

Dowód własności gwarantowany!

O karty okrętowe (chamadas) stara się Zarząd Kolonii, jakoteż o nasiona rządowe pod uprawę.

Lot. o 6-ciu alkiekach — stosownie do położenia — kosztuje 250\$000

2.600\$000, 2.800\$000 płatny w 40 ratach miesięcznych.

Lekarz, kościół, szkoła i wenda zapewnione.

Blizsze informacje udziela się w każdym języku.

SÃO PAULO: Rua Assembleia 18 Sobrado

SANTOS: Rua Braz Kubas 284

Acosmalte

GARANTIDO

Naczynia z żelaza, lane, emaljowane wewnątrz na szarol Są to jedyne naczynia, które opierają się niszczącej sile ognia nawet przy smażeniu potraw.

Uważajcie na zieloną markę z napisem «ACOSMALTE GARANTIDO» która jest przyklepiona na każdym garnku

Uważajcie na zieloną markę z napisem «ACOSMALTE GARANTIDO» która jest przyklepiona na każdym garnku

NIE ROZBIJAJĄ SIĘ, NIE PEKAJĄ, ANI NIE KRUSZY SIĘ EMALJA.

Przy gotowaniu nie przypala się ryż ani inne potrawy. Naczynia te lane z żelaza, emaljowane są z tego powodu godne polecenia, że ekonomiczne, trwałe i higieniczne. — Specjalne korzyści z użycia naszych garnków: Prędko się ogrzewają, odporne na ogień nadają się też dla kolonii, bo bardzo tanie i trwałe jak jakiegokolwiek inne.

SPROBUJCIE!

Garnki te są do nabycia we wszelkich większych sklepach.

Industrias Reunidas „ALBA“ S. A - Rio

COSULICH

Towarzystwo okrętowe w Trjesele Karty okrętowe „de chamadas” z Europy do Brazyli

Znakomicie urządzone pośrednictwo w zamówieniach kart okrętowych „de chamadas” z głównym miastem Europy, szczególnie z Polski.

Główny Agenci Anonimowego Towarzystwa Martineli S. Paulo — Rua de Novembro, 35. Santos — Rua 15 de Novembro, 34

ŻADAC INFORMACJI U JOAO NOCITI Caixa Postal 248 — Rua Marechal Deodoro, 63 — w Kurytybie

W nabywaniu kart okrętowych pośredniczy także Biuro Informacyjne przy Związku Polskim w Kurytybie Rua Carlos de Carvalho 78.

Podróż między Brazylią i Europą pierwszorzędnymi statkami transatlantycznymi: «Saturnia» największy i najszybszy w świecie okręt motorowy i «Malta Washington» tudzież z wszelkim komfortem urządzone statki «Belvedere» i «Atlantia» Najbliższy odjazd z Santos do Europy: «Belvedere» 8 listopada, «Atlantia» 4 grudnia — «Malta Washington» 6 grudnia — «Saturnia» 15 grudnia

WARU... OCZNIE: w Bra... do Ameryki I... Nume... WAF...

robie ogłoszeń... 3\$000, 2 raz... większe ogłosze... za 1 cm. jedn... czne ogł. 50 pr...

N. 48... natora... gloszony w

(Doko... Pieniądz w k... oniał, a niedob... grastały. Nie... stwa Polsk... omi 7.503 r... 1920 już... 1921 116 mil... 445 milionów... 23 już około 4... Zanosilo się... ofe. Ale naw... by wychodzi... roku 1924... spodarki bud... tem, aby wyco... wać zwyczaj... datkami skar... nie minister... dza reformę... netę polską... czyna się now... polskiej pod... budżetowej... roku 1925... ch urodzają... knął całą Eu... lta polska... zką próbę... lęki rozumne... zarządzeni... minister Zdzi... Obecnie doch... ego stale wrz... nosily one 1... h, w roku 192... w roku 1927... preliminarje

owiązek... prasy

Nieczytanie, n... ch, zakazany... i sumienie... w połowie sp... ośnie do pis... wiązku wóbr... popieranie p... których dostępn... tego. Wiele... j, które prz... dobrą prac... zać. Prasa b... z korzyścią... ków jest złąc... za, a poucza... a uświadam... Daje całą r... szszych i bliż... wiadomości... ce i do dob... ych, Uzupełn... szkołę, amb... dzony nam p... a dobra wy... obywateli... w żyjemy,... niej mierze d... nym fachu... obność wyk... z zdobywc... ludzkich. Łą... pałem; organi... serca dla ka... Zwraca uwag... leczeństwo, z... te, czy społec... naszym żyw